Hayat

SAYI: 30
20 TEMMUZ 1961
125 KURUŞ

Bu sayı ile birlikte okuyucularımıza hediye ettiğimiz broşürü almayı unutmayınız :

ANA VE ÇOCUK SAĞLIĞI

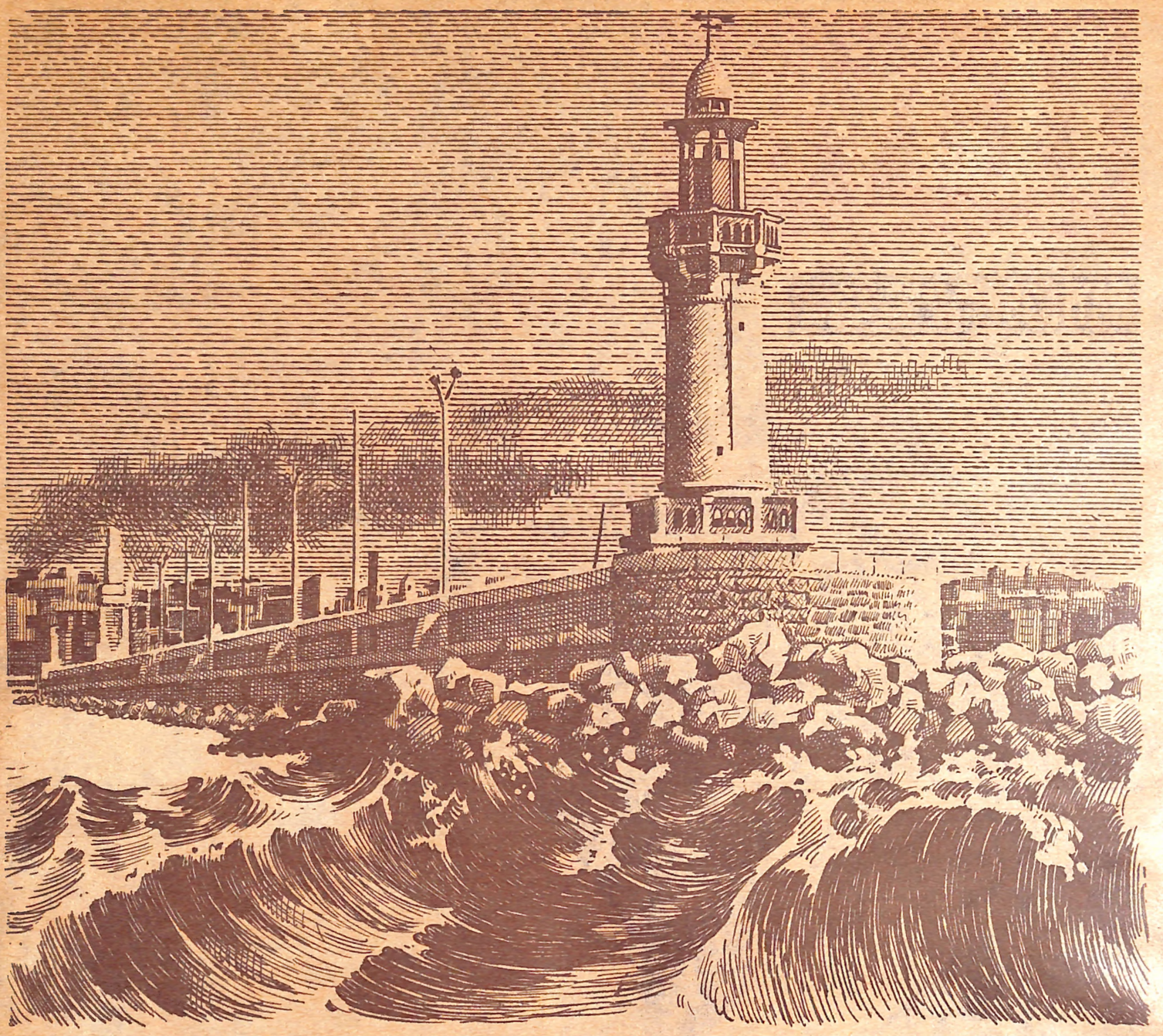

Her tedbir emniyet için...

Tasarruflarınızı TÜRKİYE İŞ BANKASI'na yatırmakla paranızı emniyet altına almış olursunuz... aynı zamanda, senenin en zengin ikramiye çekilişlerinde şansınızı denersiniz. Üstelik % 6,5'a kadar faiz alırsınız.

Vadesiz hesaplarda her 200 liraya, vadeli hesaplarda her 100 liraya ayrı bir kur'a numarası verilir. Kur'a numaralarınızı keşidelerden 15 gün evvel hesabınızın bulunduğu Şubemizden öğrenebilirsiniz.

Tasarruflarınızı 10 Ağustosa kadar İş Bankasında toplıyarak yılın üçüncü çekilişine katılınız:

Bu çekilişte:

15 Apartman Dairesi
2 adet 100.000 lira
25 adet 5.000 lira
25 adet 1.000 lira

ve 3300 kişiye çeşitli para ikramiyeleri

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

d - 719

FAAL — 408 - 70

Bu mecmua «Basın Ahlâk Yasası» na uymağı kabul etmiştir.

SANDRA DEE

HAFTALIK MECMUA

YIL: 6 SIRA No.: 250
SAYI: 30 CİLT: II 1961

SAHİBİ: Şevket RADO
Telefon: 22 52 50

NEŞRİYAT MÜDÜRÜ:
Hikmet Feridun ES
Telefon: 22 29 19

BU SAYIDA MESUL MÜDÜR:
Sadun ALTUNA
Telefon: 27 44 02

BASILDIĞI YER:
Tifdruk Matbaacılık Sanayii A. Ş. Basımevi, Divanyolu Türbedar sokak No: 22 İstanbul. **SANTRAL: 22 48 88. Ankara Bürosu:** Ulus Meydanı, Hükümet Cad. No. 1, Kat 5. Telefon: 10 67 24.

MUHASEBE VE ABONE:
Çatalçeşme sokak, Aydınlık Han, Kat 2. Cağaloğlu - İstanbul. Telefon: 27 49 52

TELİF HAKLARI:
Neşrettiğimiz bütün yazı ve resimlerin iktibas hakkı mahfuzdur. Gönderilen yazı ve resimler basılsın veya basılmasın iade edilmez.

ABONE ŞARTLARI:

(Türkiye için)
Yıllık (52 Sayı) 60 T. L.
6 Aylık (26 Sayı) 30 T. L.

Yabancı memleketler için 100 T. Lirası karşılığı (âdi posta ile)
Yıllık : 11 $ veya 4 £
6 Aylık : 5.50 $ veya 2 £
Kıbrısta satış fiatı: 100 mil.

Subscription Rates:
One year $ 11.—
Six months $ 5.50

to be paid through Central Bank of Turkey. Postage by regular mail is included. Postage by air mail at extra charge for individual countries.

İLÂN FİATLARI:

	Siyah-beyaz
Tam sayfa	4000 lira
1/2 sayfa	2000 lira
1/4 sayfa	1000 lira
1/8 sayfa	500 lira

	Bir Renk ilâvesi ile:	İki Renk ilâvesi ile:
Arka kapak	5000	5500 lira
Tam sayfa	4500	5000 lira
1/2 sayfa	2500	2900 lira
1/4 sayfa	1250	1500 lira

	Çok Renkli
İç sayfalar	6500 lira
1/2 sayfa	4000 lira
Arka kapak	7500 lira

Not: Mecmuamızda çıkacak ilânların orijinalleri neşir tarihinden üç hafta evvel idarehanemize teslim edilmelidir.

TÜRK SİYASİ TARİHİNDE

İLK HALKOYU

İkinci Cumhuriyet Anayasasının halkoyuna sunulması ile siyasi hayatımızda yeni bir çığır açılmış bulunuyor. Oylamaya katılma nispeti Avrupa ve Amerikadaki referandumlardan çok daha yüksek olmuştur. Muteber oyların 6.379.451'ini «Evet», 3.934.805'ini ise «Hayır» teşkil etmektedir. «Evet» diyenlerin nispeti yüzde 61'dir. Bunu Fransa ile kıyasladığımız takdirde şu sonucu elde ederiz: Fransada 1946 Anayasası oylamasında «Evet» diyenlerin nispeti yüzde 53.3 ve 1958 de ise yüzde 66 idi. Siyasi tarihimizin ilk referandumundan resimler veriyoruz.

Moda'da oylama saat 19'da bitti. Sandık içindeki oyların tasnifi gene halkın gözleri önünde yapıldı.

Oylamaya katılanların içinde bilhassa bayanların çokluğu dikkati çekti. Ana - kız, iki yaşlı hanım sandık başında.

İstanbul yakınlarındaki köylerde de oylama ilgi ile karşılandı. İşte Taşlıbayır köylüleri oylarını kullanmak için sıra beklerlerken.

Cemiyet Haberleri

KOKTEYL HÂTIRASI — Türk Rekreasyon Cemiyetinin Sergi Sarayındaki bir paviyonda açtığı sergi, temmuz ayının ikinci gösterisi oldu. Sergiye katılan sanatçılar birarada fotoğraf çektirdiler. Cemiyetin tek erkek üyesi, ağaç konusundaki bilgisinden faydalanılan Orman Başmüdürü Kemal Pekün'dü...

Geçen gün Belediye Sarayının Evlendirme Salonunda iki müzisyenin nikâhı kıyıldı. Bu çift, genç viyolonistlerimizden Gönül Gökdoğan ile Cumhurbaşkanlığı Senfoni Orkestrasının şefi Hikmet Şimşek'ti... Gönül Gökdoğan, Bayındırlık Bakanı Mukbil Gökdoğan'ın kızıdır. Yukarıdaki fotoğrafta, kız ve erkek tarafları birarada, yanda ise Hikmet Şimşek genç ünlü viyolonistimiz Aylâ Erduran'la, Gönül Şimşek (Gökdoğan) Lili Statzer'le görülüyor.

KOKTEYL NOTLARI

● Rekreasyon (Türkçesi, vakti değerlendirmek) Cemiyeti, abstre bir heykelle İstanbul Sanat Festivalinde ikincilik kazanan üye arkadaşları Günseli Aru için, bir kokteyl verdi. Ayrıca, cemiyet üyeleri bir yılın çalışmalarını sergilediler.

● **Sergiye tek bir parça bile koymıyan tek üye Cemiyetin ikinci başkanı Sıdıka Dermancı'ydı. 4 cemiyetin başkanı, 18 cemiyetin de üyesi olan bu hanım, Rekreasyoncuların arasına girdiğinden beri, tahta oymalarla uğraşacak vakit bulamamıştı.**

● Davetlilerin gözleri arada bir genç, güzel bir hanımın gerdanına takılıyordu. Silva Sahakyan'ın gerdanını boş bir vaktinde yaptığı ıhlamur ağacından dekoratif bir kolye süslüyordu. Bu kolyeden, sergide gösterilen parçaların listesinde de söz ediliyordu.

● **Fatma Adakan genç, güzel, üstelik de bakâr olduğu halde, serginin en büyük parçasını hazırlamış. Koca bir meşe kütüğüne üç musluk takarak bir bar yapmış. Musluğun birinden viski, birinden votka, birinden de vermut akıyor. Bardan ilk içkiyi içmek şerefi eski Tekel Genel Müdürü Ömer Refik Yaltkaya'ya nasib oldu...**

● Asuman Arıduru'nun yaptığı dekoratif bir ayna, hanımların işine çok yaradı. Boş vakitlerini değerlendirmek istiyenler ayna karşısında tuvaletlerini tazelediler.

● **Sergide sigara tablası olmadığı için, davetliler izmaritleri atacak yer aradılar. Oysa, Rekreasyon Cemiyetine üye olan önce sigara tablası yapmayı öğreniyordu...**

● Belediye Reisi Başyardımcısı Kur. Alb. Adnan Çelikoğlu'nun zarif, tatlı dilli eşi Ulviye Çelikoğlu Rekreasyoncu olmağa karar verdi. Muallim Mektebindeki öğretmeni Lerzan Bengisu, burda da karşısına dernek başkanı olarak çıkınca, öğrencilik günlerini hatırlamıştı.

● **Tahta işleriyle uğraşan Ayhan Kurtoğlu'nun eşi Yük. Mimar Nevzat Kurtoğlu'nun kocalara öğüdü: «Bırakın, eşiniz tahta parçalarını oysun. Sabahtan akşama kadar skarpelâ ile didinen, odunları rendeliyen karınız yorulacak, sizinle kavga etmeğe mecali kalmıyacaktır.»**

MEŞE BAR — Fatma Adakan, «Meşe Bar»» da, Ömer Refik Yaltkaya, Gönül Akerson, Ruhi Kolçak, Zekiye Yaltkaya ve Alb. Vahit Gürkan'a içki ikram ediyor.

PEMBE DEFİLE — Bakırköy Kız Sanat Enstitüsünün yıl sonu defilesine «Pembe Defile» adını vermek doğru olacaktı. Çünkü davetliler de, mankenler de pembeler giymişlerdi. Bakırköylü Türkiye Güzeli Güler Kıvrak ise berberini de getirmişti. Saçlarına, her elbise değiştirişte yeni bir biçim verdi.

Politika da bir sanattır

Kasım Gülek kokteylin sonuna yetişti. Sanatçılardan Nevin Dilek'in dekoratif bir masasındaki camı beğenmedi, kaldırdı. Sonra söz döndü dolaştı, politikaya geçti. Gülek: «Her politikacı sanattan biraz olsun anlamalı. Çünkü politika da bir sanattır» diyerek, serginin sanat dolu havasına biraz da politika kattı.

Sergiden bir köşe

Rekreasyon Cemiyetinin dekoratif işler sergisi, yaz mevsimi dolayısiyle şehrin sayfiyelerine dağılan dostları birleştirdi. Güzin Gürdal, Süheda, Cezayirli, İnci Moran Bir, Lâle Öndekezer, Güler Gönenç de sergide buluştular...

Maceracı yazarın en büyük meraklarından biri de boğa güreşleriydi. Resimde, Hemingway boğa güreşçilerinin kıralı Dominguin ile Madrit arenasında.

Hemingway, Güney Fransadaki Arles şehrinde tertiplenen bir boğa güreşi esnasında en çok sevdiği içkilerden biri olan şampanya içerken görülüyor.

Ernest Hemingway

«Dostum, bahsi kaybettiğini sanıyorum. Çünkü senden önce öleceğim... Çanların sesini duymağa başladım bile...» Bu, Gary Cooper'in eski dostu Hemingway'le yaptığı son telefon konuşması oldu. Ünlü kovboyun ölümünden iki ay sonra da aynı çanlar çağımızın ünlü romancısı için çaldı. «Silâhlara Veda» yazarı bir silâhla hayata veda etti.

NE garip tesadüftür ki, Şikago civarında, Oak-Park'ta hekimlik yapan Hemingway'in babası da 1928 yılında bir av silâhı ile kendini öldürmüştü. Bu olaydan sonra ölüm, Hemingway'in en yakın dostu olmuş ve hayatı boyunca kendisini her fırsatta adım adım takib etmişti. Henüz on beşinde iken boks konusunda çeşitli röportajlar yapmak istemiş ve bir defasında profesyonel bir boksörden yediği müthiş bir yumrukla yüzü, gözü hurdahaş olmuştu. 1917'de gönüllü olarak Fransa ve İtalyada harbe katılmış, Kuzey İtalyada korkunç bir şarapnel yarası almıştı. 1932 yılında İspanya İç Harbinde bulunmuş, burada da Azraille birkaç defa burun buruna gelmişti. Bir ara, Şanghay'a da giderek Çin-Japon Harbini yakından takib etti. İkinci Dünya Savaşı sıralarında da Normandi'ye giden Hemingway, Fransız Mukavemet Ordusunun faaliyetine, Parisin kurtulmasına kadar iştirak etmiştir. Sulh zamanında da daima macera arıyan ünlü yazar, her fırsatta Afrika'da gergedan ve fil avına çıktı. Bir defasında gene Afrikada korkunç bir uçak kazası geçirdi ama, bütün dünya matemini tutmağa hazırlanırken o sapasağlam olarak yeniden ortaya çıktı. Dört defa evlendi, bu izdivaçlarından üç çocuğu oldu ve bir defa da Nobel Armağanını aldı. Hemingway'in Sun Valley'deki muazzam çiftliğinden başka, Küba'da ikinci bir malikânesi vardı. 1957 Küba ihtilâli sırasında satın aldığı bu köşkte dokuz hizmetçisi, 50 kedisi, 15 köpeği, 100 güverciniyle birlikte yaşardı.

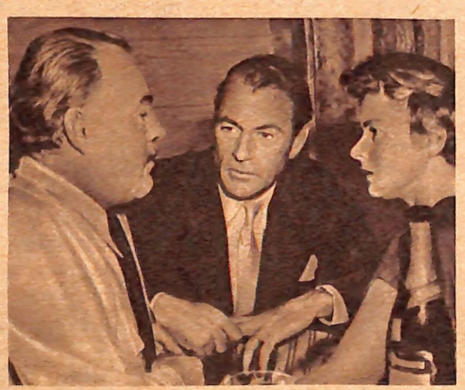

«Çanlar Kimin İçin Çalıyor» filme alınırken en yakın dostu Gary Cooper ve aynı filmin başkadın yıldızı Ingrid Bergman ile Hemingway tatlı bir sohbette...

Büyük yazarın ölümü münasebetiyle mütaakıp sayfalarda en güzel, en ilgi çekici eserlerinden birini tefrika etmeğe başlıyoruz: «Kısacık Bir Saadet».

Sohbet KÖŞESİ

HAKİKATİ GÖRMEK ZARURİDİR

BU hafta sütunumu, müsaadenizle, bir genç okuyucuma bırakacağım. Bana mektup yazarak sual soran, fakat sorduğu suallerin cevaplarını da vermiş, yüksek tahsil talebesi, yetişen bir münevver sıfatiyle hakikatler üzerinde düşünmeye başlamış genç bir okuyucuma. Bu okuyucum biraz kısalttığım mektubunda diyor ki:

«Zihnimi kurcalıyan ciddî bir meseleyi size açmak, fikrinizi almak istiyorum. İnsan memleket meseleleri etrafında şahsi fikir ve görüşlere sahip olmaya bu yaşlarda başlıyor.

«Ben yüksek tahsilim için İstanbulda bulunan bir Türk kızıyım. Ailem Anadoluda. Bu durumum dolayısiyle halkımızın muhtelif tipleriyle karşılaşmam mümkün oluyor. Halkımız iki sınıfa ayrılabilir. Biri az okumuş, orta sınıf; öteki okumuş, kültürlü, olgun kimseler. Birinci sınıfın memleketimiz hakkındaki düşüncelerine dikkat ediyorum: Tarihimizin bütün şereflerini, yüceliklerini, bilebildikleri kadar, benimsemişler. Hâlâ Oğuz Hanların, hâlâ Fatihlerin, Kanunilerin hayaliyle yaşıyorlar. Onlara göre Türk yüksek, en yüksek, en çalışkan, en iyi, en medeni, en dürüst, en karakterli insandır. Onları dinlerken kendinizi âdeta ruyada sanıyorsunuz. Halbuki ruyada olan onlar; hâlâ kendi hayatlarından başka hayattan haberleri yok. Alabildiğine iyimserliğe kendilerini kaptırmışlar. İçinizden isyan etmek geliyor: Hayır! Hayır! Uyanın, demek geliyor. Ama nafile, susuyorsunuz.

«İkinci sınıf insanımız oldukça kültürlü, olgun, çoğu yabancı memleketleri görmüşler; her şeyi biliyorlar. Olgunluk bekliyerek, hayallerden uzak cevaplar ümidederek onlara soruyorsunuz. Alıyorsunuz cevaplarını: «Avrupalılar fevkalâde, hayatları bambaşka. Çalışmasını biliyorlar, yaşamasını biliyorlar, eğlenmesini biliyorlar. Onlar en medeni, onlar en üstün. Biz neyiz ki? Köylüyüz, cahiliz, fakiriz, tembeliz, geriyiz; biz hiçbir şeyiz...»

«Bunları duyunca gene şaşırıyorsunuz. Çıplaktan da çıplak, acıdan da acı hakikatler. Alabildiğine kötümserlik. Bazıları biraz insaflı: «İyi değiliz ama, çalışırsak olur» diyorlar. İçinizden gene isyan etmek geliyor: Hayır! Hayır! Hayır! O kadar da değil her halde!

«Birinci sınıfın cahilliği ve görgüsüzlüğü onları affettirecek bir mazeret olabilir. Fakat ikinci sınıfın bu kötümserliği nedir? Görmüşlüğe, bilmişliğe, okumuşluğa yakışan bu mu olmalı? İşte beni üzen ve halledemediğim mesele! Daha ne olduğumuzu, ne olmamız gerektiğini bilmezsek ne yapabiliriz? Bunu tâyin etmek zaruri değil midir? Tarafsız ve anlayışlı görüşlere ihtiyaç yok mudur? Bence ne hiçbir şeyiz, ne de her şey, ama muhakkak ki bir şeyiz. Gaye, ne olduğumuzu görmek, sonra tarihimize, Türklüğümüze yakışacak olan her şey için çalışmak; bütün kötümserlik ve ümitsizliklerden kurtularak çalışmak.

«Bunun için birinci sınıfın uyanması, ikinci sınıfın da hakikatleri olduğu gibi görerek insanlarımıza önderlik etmesi lâzım değil midir? Üstün vasıflarımız yanında zayıf ve geri taraflarımızı bilerek önce bir şey olduğumuzu, sonra her şey olmamız gerektiğini belirtmek icabetmez mi? Birçok sahalarda geri kaldığımızı kabul etmek ve ileri gitmek için de çok çalışmak lâzım değil midir? Yoksa bütün bu fikirler yanlıştır da ben aldanıyor muyum efendim?»

Hayır muhterem okuyucum, aldanmıyorsunuz. Hakikat muhakkak ki sizin gördüğünüz gibidir. Güzel memleketimiz ve halkımız sizin gibi şuurlu, hakikati olduğu gibi gören gençlerin ellerinde, onların müspet görüşleri üstünde yükselecektir.

ŞEVKET RADO

KISACIK BİR SAADET

YAZAN: ERNEST HEMİNGWAY — ÇEVİREN: VAHDET GÜLTEKİN

ÖĞLE vaktiydi, yemek yedikleri çadırın yeşil renkli çifte tentesinin altında, sanki hiçbir şey olmamış gibi görünmeye çalışarak oturuyorlardı. Macomber:

— Tatlılimon suyu mu istersiniz, limon ezmesi mi? diye sordu.

Robert Wilson:

— Ben gimlet içeceğim... dedi.

Macomber'in karısı:

— Ben de gimlet içeceğim... dedi. Şöyle kuvvetli bir şeye ihtiyacım var.

Macomber de bu fikri benimsedi:

— Bence de en iyisi o... Söyleyin, üç gimlet yapsın.

Sofraya bakan uşak içkileri hazırlamaya başlamıştı bile. Yelkenbezinden soğutma torbalarının içinden şişeleri çıkarıyordu. Çadırların üzerine gölgesi düşen ağaçların arasından rüzgâr esiyor, torbalar rüzgârda terliyordu. Macomber:

— Onlara ne vereyim? diye sordu.

Wilson:

— Bir tutam çiğnemelik tütün yeter... dedi. Şımartmaya gelmez.

— Başlarındaki adama versem hepsine dağıtır mı?

— Elbette.

Francis Macomber'i, yarım saat önce, kampın öbür ucundan çadırına, aşçının, uşakların, post yüzücünün, yük taşıyıcıların kollarında, omuzlarında alayı valâ ile getirmişlerdi. Tüfek taşıyıcılar törene katılmamışlardı. Yerli uşaklar kendisini getirip çadırının kapısına bırakınca Macomber onların ellerini sıkmış, tebriklerini kabul etmiş, sonra çadırından içeri girmiş, karısı gelinceye kadar yatağının üzerinde oturmuştu.

Karısı içeri girince onunla hiç konuşmamıştı, Macomber de hemen çadırdan çıkıp gitmiş, dışarıdaki teknede ellerini, yüzünü yıkamıştı. Sonra da gelmiş, gölgedeki esinti altında, rahat bir yelkenbezi iskemleye oturmuştu. Robert Wilson:

— Aslanı hakladınız... dedi. Hem de ne aslan!

Bn. Macomber ona şöyle bir baktı. Son derece çekici, kendini iyi korumuş güzel bir kadındı. Hem güzelliği, hem içtimai mevkii yerinde olduğu için, beş yıl önce, ömründe kullanmadığı bir tuvalet malzemesini fotoğraflarla tanıtmak üzere beş bin dolâr koparabilmişti. Francis Macomber'le on bir yıldır evliydi. Macomber:

— Güzel bir aslan, değil mi? dedi.

Karısı bu sefer de ona baktı. İkisine de sanki ilk defa görüyormuş gibi bakıyordu.

Bu iki adamdan birini, Avrupalı avcı Wilson'u o zamana kadar tam mânasiyle hiç görmemişti, bunu biliyordu. Orta boylu, açık sarı saçlı bir adamdı. Çalı gibi bir bıyığı, kıpkırmızı bir yüzü, son derece soğuk mavi gözleri vardı. Gözlerinin uçlarında beyaz beyaz kırışıklar belirmişti, gülünce daha da çukurlaşıyor, adama pek neşeli gülüyormuş gibi bir hal veriyordu.

İşte, şimdi de ona bakarak gülümsüyordu. Margaret Macomber gözlerini adamın yüzünden çekti, üzerindeki bol gömleğin içinde aşağı doğru inen omuzlarına baktı; adamın göğsünde, sol üst cebinin bulunması lâzımgelen yerde, kangal kangal, dört büyük fişeklik asılıydı. O iri iri esmer ellerine, ayağındaki eski pantolona, pek pis ayakkabılarına baktı. Sonra gözlerini gene o kıpkırmızı yüzüne çevirdi. Yüzünün güneş yanığı kırmızılığının sona erdiği nokta gözüne çarptı: Stetson şapkası beyaz çizgiden bir iz bırakmıştı. Bu şapka şimdi çadır direğindeki kancalardan birinde asılıydı.

Robert Wilson:

— E, aslanın şerefine! dedi.

Margaret'e bakarak gene gülümsedi. Margaret gülmeden, merakla kocasına baktı.

Francis Macomber çok uzun boylu, kapı gibi bir adamdı; eğer bu kadar uzun boylu bir kemik yapıyı kusur saymazsanız. Esmerdi, saçlarını kayıkçılar gibi kestirmişti. Oldukça ince dudaklıydı. Yakışıklı adam sayılırdı. O da Wilson gibi avcı elbisesi giymişti ama, onunki yepyeniydi. Otuz beş yaşındaydı. Kendine iyi bakmıştı. Tenis gibi, golf gibi sporlarda pek ustaydı, açık deniz balık avcılığında da rekorlar kırdığı halde, şimdi, korkak davranmış, el-âlemin önünde rezil olmuştu.

— Aslanın şerefine! dedi. Yaptığınız iyiliğe nasıl teşekkür edeceğimi bilemiyorum.

Margaret, gözlerini ondan çekti, gene Wilson'a baktı.

— Bırakalım şu aslanı! dedi.

Wilson, gülümsemeden, onu şöyle bir süzdü. Bu sefer kadın ona bakarak gülümsedi:

— Çok tuhaf bir gün oldu bu... dedi. Öğleyin çadırın içinde bile şapkanızı giyecektiniz hani? Öyle söylemiştiniz bana.

Wilson:

— Giyeyim... dedi.

Margaret gene gülümsedi:

— Biliyorsunuz, yüzünüz pek kıpkırmızı, Mr. Wilson... dedi.

Wilson:

— İçkiden... dedi.

Margaret:

— Hiç sanmıyorum... dedi. Francis çok içer ama, yüzü hiç de kıpkırmızı değildir.

Francis Macomber:

— Bugün kıpkırmızı... diye şaka yapmak istedi.

Karısı:

— Yo, dedi, benim yüzüm kıpkırmızı bugün. Ama, Mr. Wilson'un yüzü her zaman kıpkırmızıdır.

Wilson:

— Soydan öyle olsa gerek... dedi. Bana bakın, benim güzelliğim üzerinde konuşmaktan vazgeçseniz, olmaz mı?

— Daha yeni başladım.

— Kapatalım! dedi Wilson.

Margaret:

— Konuşacak şey bulmakta zorluk çekeriz... dedi.

Kocası:

— Amma yaptın, Margot! dedi.

Wilson:

— Çekmeyiz... dedi. Aslan da amma aslan ya!

Margot onların ikisine de şöyle bir baktı. İkisi de anladılar: Ağlamak üzereydi.

Wilson ne zamandan beri bunun farkındaydı zaten; kadın ağlıyacak, diye de korkuyordu. Macomber böyle bir şeyden korkacak falan halde değildi artık.

Margaret:

— Olmamalıydı bu... Ah! olmamalıydı bu! dedi, çadırına doğru gitmeye başladı.

Hıçkırık sesi falan duyulmuyordu ama, ötekilerin ikisi de görüyorlardı: Güneş geçirmez, gülrengi gömleğinin altından omuzları sarsılıyordu.

Wilson uzun boylu adama:

— Kadınlar cansıkıcı mahlûklar... dedi. Beş para etmezler. Sinirleri biraz gerildi mi, çorap söküğü gibi gider artık.

Francis Macomber:

— Yo, dedi, ben de ömrümün sonuna kadar unutamıyacağım bunu.

Wilson:

— Amma yaptınız! dedi. Silelim kafamızdan şu dev canavarı. Unutun bütün olup bitenleri. Nedir ki zaten!...

— Unutmaya çalışalım bakalım ama, bana ettiğiniz iyiliği hiç unutamam.

— Bir şey değil. N'olacak!

Bunun üzerine, kampın geniş saçaklı akasyaların altındaki gölgelik köşesine oturdular, tam kıvamında soğumuş limonlu içkilerini içtiler. Arkalarında çakıl serpili bir yar vardı, önlerinde de bir dilim çayır. Çayır çakıl dolu bir dereye kadar uzanıyor, derenin ardında da orman başlıyordu. Uşaklar sofrayı kurarlarken, onlar, birbirlerinin yüzüne bakmadan, içkilerini içiyorlardı.

Wilson biliyordu: Uşaklar olup bitenleri çoktan öğrenmişlerdi. Macomber'in işlerine bakan uşağın, sofraya yemekleri koyarken, efendisine merakla baktığını görünce, Wilson yerli diliyle onu azarladı. Oğlan, yüzünde hiçbir ifade belirmeden, dönüp gitti.

Macomber:

— Ne söylediniz ona? diye sordu.

— Hiç. Kendine gel, yoksa sunturlusundan on beş tane yersin, dedim.

— Ne yiyecek? Kırbaç mı?

— Kanunla yasak. Sözde, para cezası keseceğiz.

— Hâlâ kırbaçla dövüyor musunuz?

— A, evet! Gider şikâyet ederlerse yer yerinden oynar ama, etmezler. Para cezası vereceklerine dayak yerler daha iyi.

— Ne tuhaf!

— Hiç de tuhaf değil. Siz olsanız ne yaparsınız? Bir temiz dayak mı yersiniz, işinizden mi olursunuz?

Sonra, bunu sorduğu için utanır gibi oldu, Macomber'in bir şey söylemesine kalmadan gene kendi konuştu:

— Hepimiz her gün dayak yiyoruz, değil mi ya, şu biçim, bu biçim.

Bu da iyi kaçmamıştı. İçinden: «Vay canına! Ne de diplomatım, değil mi?» diyordu.

Macomber:

— Evet, hepimiz dayak yiyoruz... dedi.

Wilson'a hâlâ bakmıyordu:

— Şu aslan işine sahi üzüldüm. Daha ileri gitmez, değil mi? Yani, kimse duymaz, değil mi?

Wilson:

— Yani Mathaigha Club'da anlatırım mı sanıyorsunuz? dedi.

Şimdi ona soğuk soğuk bakıyordu. Bunu hiç beklememişti doğrusu. İçinden: «Demek, tabansızın biri olduğu gibi, eşeğin de biriymiş! Bugüne kadar oldukça hoşlanmıştım. Ama, Amerikalılar anlaşılır mı hiç!» diyordu.

— Yo, dedi, meslekten avcıyım ben. Müşterilerimizin hiç aleyhinde konuşmayız. Bundan yana içiniz rahat olsun. Bize: «Sakın anlatma!» demek bile ayıp sayılır.

Artık biliyordu: İpi koparmak eskisinden çok daha kolay olacaktı. Onlardan ayrılırsa, tek başına yemek yer, sofrada kitap okuyabilirdi. Onlar da tek başlarına yemek yerlerdi. Yolculuğun sonuna kadar onlara karşı gayet resmî davranırdı. Bunun bir Fransızcası vardı, neydi? Özel bir saygı. Vallahi çok daha rahat olurdu böylesi, heyecan çekmektense. Macomber'in ağırına gidecek bir şey söyler, ipi koparırdı. Ondan sonra da artık yemeklerde hem kitap okur, hem de gene onların viskisinden içerdi.

«Kısacık Bir Saadet» adiyle bu sayıdan itibaren tefrika etmeye başladığımız «The Short Happy Life of Francis Macomber» Hemingway'in kendine has sanatını en iyi belirten bir eseridir. Afrika ortasında vahşi hayvan avına çıkmış iki erkekle bir kadının bu maceralarını okurken onların yaşadıkları heyecan kadar iç dünyalarında kopan fırtınaları da büyük bir merak ve zevkle takibedecek, heyecandan heyecana sürükleneceksiniz.

Bir av seferi kötü gitti mi, öyle derlerdi. Başka bir Avrupalı avcıya raslarsanız, «İşler nasıl?» diye sorarsınız. «A, hâlâ onların viskilerinden içiyorum» dedi mi, anlarsınız ki iş sarpa sarmış.

Macomber:

— Kusura bakma, dedi.

Orta yaşa gelinceye kadar genç kalacak olan o Amerikan suratiyle ona öyle bakıyordu. Tayfa biçimi saçları, azıcık şehlâ güzel gözleri, biçimli burnu, ince dudakları, düzgün çenesi Wilson'un gözüne çarptı.

— Kusura bakma bunu düşünemedim. Bilmediğim daha bir sürü şey var... diyordu.

Wilson, içinden: «Ne yapacağım ben şimdi?» dedi.

İpi kökünden koparıvermeye tam hazırlanmışken dilenci herif özür diliyordu, ona bunca ağır sözler söyledikten sonra. Bir kere daha denedi:

— Benden yana tasa çekmeyin. Nasıl olsa ekmek paramı çıkarırım. Bilirsiniz, Afrika'da bir kadın aslana ateş etsin de vuramasın, bu nasıl görülmemiş şeyse, bir Beyaz'ın da tökezlemesi görülmemiştir... dedi.

Macomber:

— Tavşan gibi tökezledim ben... dedi.

Wilson içinden: «E, böyle konuşan bir adama karşı ne yaparsın artık?» diyordu.

O, makinelitüfek gözleri gibi yalın kat, masmavi gözleriyle Macomber'e baktı, o da bakıp gülümsedi. İncindiği vakit gözlerinin ne hal aldığına dikkat etmezseniz, çok hoş bir gülümseyişi vardı.

— Belki mandanın üstesinden gelirim. Bundan sonra mandaların peşine düşüyoruz, değil mi? diyordu.

Wilson:

— Yarın sabah, isterseniz... dedi.

Belki de yanılmıştı. Bunu böyle kabul etmek lâzımdı. Amerikalılar'a akıl sır erdiremezdiniz ki. Gönlü gene Macomber'den yana kaymıştı. O sabah olanları unutabilirsen. Ama, unutamazsın ki.

— Hanım geliyor... dedi.

Margaret Macomber, çadırından doğru geliyordu. Dinlenmiş, neşelenmiş görünüyordu, pek de güzeldi. Gayet kusursuz, yumurta biçimi bir yüzü vardı; o kadar kusursuz ki aptaldır sağlam, derdiniz ama, aptal değildi.

Wilson içinden: «Yo, aptal değil» diyordu.

— O güzel, kıpkırmızı yüzlü Mr. Wilson nasıllar bakalım? Daha iyisin ya, Francis, elmasım?

— A, çok daha iyiyim... dedi Francis Macomber.

Karısı, sofraya otururken:

— Ben hepsine boş verdim artık, dedi. Ne çıkar sanki Francis aslan öldürmede usta değilse? Onun işi değil ki bu. Mr. Wilson ne olsa öldürmede sahiden pek usta. Ne olsa öldürürsünüz, değil mi?

Wilson cevap verdi:

— O! ne olsa öldürürüm!... Her ne olursa olsun.

İçinden de: «Dünyanın en çetin kadınları, en çetini, en insafsızı, en kendini beğenmişi, en cazibelisi; onlar çetinleşirken erkekleri ya yumuşamışlar, ya da sinirlerinden parça parça olmuşlar. Yoksa, avuçlarının içinde istedikleri gibi oynıyabilecekleri erkekleri mi seçiyorlar? Hayır, evlendikleri yaşta bu kadarını bilemezler...» diyordu.

Wilson, Tanrı'ya şükrediyor, «İyi ki Amerikan kadınlarını çoktan öğrenmiş bulunuyorum...» diyordu.

Çünkü bu pek çekici bir kadındı.

— Yarın sabah mandaların peşine düşüyoruz... dedi.

(Devamı gelecek sayıda)

Her yerde
Her zaman

Ufa

UFA NEBATİ MARGARİNİ

Neş'e
Enerji
Sıhhat
Kaynağıdır

MORAN A - 360

T.B.B. — 511 - 72

TURYAĞ FABRİKALARI MÂMULÜ

Şimdiye kadar hiç kimse, bu kadar ileri gitmemiş, bu derece kesin konuşmamıştı. Ünlü falcı Marcel Belline'in bugüne kadar söylediklerinden yüzde yetmiş altısı doğru çıktığı için, 1961 yılının ikinci yarısında vuku bulacak olaylar hakkındaki kehaneti bütün dünyayı telâşa düşürüyor. Trujillo'

MÜTHİŞ

- Hitler 1961 yılı sonlarına doğru Uruguay'da başharfi "M„ olan takma bir adla canlı olarak ele geçirilecek.
- Yaz ortasında dünya çapında anlaşmazlıklar doğacak.
- Dr. Petrucci'nin denemeleri kanser tedavisinde büyük rol oynıyacaK.
- Ruslar Aya bir robot lâboratuvar indirecek.
- Ebedî gençlik aşısı bulunacak. Bu arada saç dökülmesi önlenecek.
- İtalyada feci bir tren kazası olacak.

Maurice Chevalier Dünya Evine Girecek

Hayli yaşlanmış bulunmasına rağmen, ruhan her zaman genç kalmış olan ünlü Fransız yıldızı Maurice Chevalier'nin 1961 yılı içinde başlıyacağı yeni bir aşk macerası evlilikle sonuçlanacak. Bu yaştan sonra Chevalier tekrar evlenmiş olacak. «Asla yanılmaz» diye ün salan Marcel Belline'in bu kehanetine şaşmamak lâzım, çünkü falcı içinde bulunduğumuz yılda çoktandır sözü edilen «Gençlik aşısı» nın da piyasaya sürüleceği ayrıca bildirilmektedir...

nun katlini önceden haber veren, Margaret' in bebeği olacağını kesin olarak iddia eden, Gary Cooper'in öleceğini, daha ortada hastalığı yokken, tarihiyle bildiren, nihayet iki «K» ların buluşacaklarını, hiç bahis konusu değilken söyliyen, hep o idi. İşte şimdi de, hâdise yaratacak iddialarda bulunuyor...

KEHANET

Marylin Monroe Kaza Geçirecek

1961 yılının ikinci yarısında Marylin Monroe aradığı sukûna kavuşamıyacak. Ayrıca bir kaza geçirerek hastanede yatacak. Bundan başka Marylin'i yeni bir aşk bekliyor. Yepyeni bir sima ile tanışıp onu sevecek. Ama bu aşkın sonu gelmiyecek. Böylece Amerikanın bir numaralı sarışın bombası entelektüel kocası Arthur Miller'den ayrıldıktan, dünya dedikoducularına hayli konu teşkil eden Yves Montand macerasından sonra başka birine gönül verecek. Ünlü falcının bu kehaneti şimdiden çıkmışa benzer, çünkü gelen son haberler Marylin'in Frank Sinatra ile yeni bir maceraya başladığını bildiriyor.

Brigitte Bardot'nun Bu Yıl İçinde Bir Kızı Olacak

Marcel Belline, şimdiye kadar hayatında birçok fırtınalar geçiren, çeşitli izdivaçlar yapan Brigitte Bardot'nun, tanışacağı bir erkekten ikinci bir çocuk daha doğuracağını kesin olarak iddia ediyor. Ünlü falcı bu çocuğun büyük bir ihtimalle gürbüz bir kız olacağını da ilâve ediyor. Fransız sinemasının halen en gözde yıldızı olan Brigitte Bardot sakin ve mesut bir tekaütlük devresinin başındadır. Ama yeni bir çığır açtığı sinemadan bu yıl ayrılmıyacak...

Bronz renginde bir cilt

- Yüzünüzün ve vücudunuzun bronz renginde olmasını isterseniz
- Güneşte dolaşırken, plâjda yatarken
- Vücudunuza ve yüzünüze bir miktar D 1 vitaminli Blendax kremi sürünüz.

- D 1 vitaminli Blendax kremi sürerek yandığınız zaman vücudunuzun hakiki bronz rengini aldığını göreceksiniz.

- D 1 vitaminli Blendax kremi yalnız güneş için değil, aynı zamanda gece ve gündüz de kullanabileceğiniz tek kremdir.

T.B.B. — 513 - 73

MORAN A - 353

D 1 vitaminli Blendax kremi ufak, orta ve büyük boylarda satılmaktadır.

Kadınlara Yasak Şehir

Altı ay madenden dışarıya çıkmıyan işçiler geceleri iskambil oynuyorlar. Sayıları göstermek için de kibrit çöpü yerine elmas parçaları kullanıyorlar.

7

Hayat AFRİKADA

Yazan: HİKMET FERİDUN ES — Fotoğraflar: SEMİHA ES

KADINLARA yasak cennet!... Bazı kocalar Johannesburg şehri için böyle söylerler. Hattâ: «Karınızı Johannesburg'a götüreceğinize kendinizi denize atınız, daha iyi olur!...» derler. Bu sözleri Kimberley elmas madenlerini gezerken hatırladım.

Burada gözlerinize inanmanıza imkân yoktur. Sıra sıra masalar görüyorsunuz ki üzerleri elmasla dolu!... Pencerelerden giren güneş, bu masaların üzerine vurunca her taraf, turuncu, mavi ve pembesi bol olmak şartiyle, bütün gök kuşağı renkleri ile pırıl pırıl, ışıl ışıl yanıyor.

Size elmasın mavi toprak içinden nasıl çıkarıldığını anlatan genç maden mühendisi masanın üzerinden grafikleri çekerken yere elmaslar dökülüyor. Hakikaten hayal ötesi bir manzara!... Bir madende değil, pırıltılı bir rüyanın koridorlarında dolaşıyorsunuz.

Elmas hastası kalabalık bir kadın grupunu: «Buyrunuz!... Canınız istediği kadar alabilirsiniz!...» diye bu masaların arasına salıverseler ne inanılmaz bir tablo olurdu.

Güney Afrika Birliğinin elmastan yana ne derecede zengin olduğunu şu misalle anlatıyorlar: Yeryüzüne Kohinoor (Kuhinur) ve Regant gibi en meşhur elmasları hediye etmiş olan Hindistan senelik dünya elmasının yüzde birini dahi çıkarmıyor. Halbuki Güney Afrika Birliği yeryüzü elmasının yüzde doksan beşini vermekte!... Memleketin bazı mıntakalarında madenin o kadar çok olduğu tahmin ediliyor ki «yasak bölge» halinde buralara kimse sokulmuyor. Bütün tarih boyunca insanların keşfettiği elmas parçası 3106 kırat ağırlığındaki Cullinan da gene bu Güney Afrikadaki birinci madende bulunmuş.

Burada, bu elmas yığınları arasında çalışan işçilerin hayatı çok enteresan. Hükümetle yaptıkları kontrat mucibince ekseriya 6 ay müddetle madenden dışarıya adımlarını atmıyorlar. Hattâ meşhurdur. Bu işçiler geceleri madende iskambil oynarlarmış. Fakat bunların oyun masası Kırk Haramiler'in mağarasında Ali Baba'nın gördüğü masaları hatırlatırmış. Oyunda kazanılan elleri hesap etmek üzere, kibrit çöpü yerine, elmas parçaları kullanırlarmış. Altı aylık çalışma müddeti bittikten sonra madenden çıkarken bütün işçiler sıkı sıkı X şuaından geçiriliyorlar. Bu suretle de hiç kimsenin — hattâ yutmak suretiyle — madenden tek elmas çıkarmasına imkân bırakılmıyor. Bir defasında madenlerden birinin doktoru kapıdan çıkarken arabasının arka tarafında birtakım garip ışıklar belirmiş. Bir de bakmışlar ki otomobilin arkasına bir şey bağlı!... Bir çıkın elmas!... İçerideki işçilerden biri, dışarıdaki akrabasından biriyle anlaşmış ve doktorun otomobiline çıkını bağlamış. Dışarıdaki da bunu gene doktordan habersiz alacak!... Olmamış tabiî... Hani bizde «Kasabın yağı çok gelince» diye bir atasözü vardır. Burada da madenin her tarafına elmaslardan 31 mayıs diye yazmışlar. (Biz madeni 31 mayıs 1961 den önce gezmiştik) 31 mayıs tarihinin Güney Afrikalıların hayatında çok büyük ehemmiyeti vardır. Vaktiyle Holândadan buraya gelen ve ken-

BİR ELMAS MADENİNİ GEZELİM:

1 FASULYE AYIKLAMIYOR — Elmas ayıklıyor. Masaların üstleri küme küme elmasla dolu. Dünyanın en zengin hazineleri içinde, Güney Afrikanın elmas madenlerindesiniz.

2 ELMAS ÇIKARIYORLAR — Güzel bir gerdanı, yahut narin bir parmağı süsliyen elmas güç şartlar içinde çıkarılır. İşte bir sahne.

3 TAM BOYU İŞTE BU KADAR — Dünyanın en büyük elması olan Cullinanın tamamen tabii büyüklüğünde çekilmiş bir resmi. Güney Afrika Birliğinde bulunmuş olan bu dev elmas 3106 kırattır. Ağırlığı 600 gramdan biraz fazladır.

AFRİKADA MİAMİ — Güney Afrikanın Atlantik kıyısında meşhur Sea Point bir eğlence, moda ve plâj şehridir. Atlantik kıyısında Ümit Burnuna doğru döner dönmez karşınızda bembeyaz dalgaları ile Hint Okyanusu başlar...

2

3

dilerine Boer (çiftçi mânasına) denilen beyazlarla İngilizler arasındaki muharebeler 1902 yılının 31 mayısında bitmişti. O günü Boer'lerin kurduğu devlet resmen tarihe karışmış, Güney Afrika Birliği İngiliz Milletler Camiasına katılmıştı. Şimdi gene bir 31 mayısta yarım asırdan fazla bir zamandan sonra, 1961 yılında Güney Afrika istiklâlini ilân ediyordu. Bugün bu satırlar yazıldığı vakit, Amerika gibi «hudutsuz imkânlar memleketi» diye tarif edilen Güney Afrika Birliği dünyanın en genç Cumhuriyetidir. İstiklâl ilân edilmiş, ilk Cumhurbaşkanı olarak da Swart seçilmiştir. Beyaz çiftçiler, tıpkı Boer'lerin son Cumhurbaşkanı Büyük Kruger gibi Swart'ı da «Oom», yani «Amca» diye çağırıyorlar. Bütün dünya, yeryüzünün bu en yeni ve zengin memleketinin başındaki adama gözünü dikmiştir: Acaba Amca ne yapacak?... Hakikaten de Amcanın işi pek kolay değildir. Zira memleketin 15 milyon nüfusundan ancak 3 milyonunu beyazlar teşkil ediyor. Bütün o New York'ları, o Şikago'ları andıran binalara ve şehirlere rağmen 3 milyonun gerisi hep zencidir.

Beyazlar, bilhassa Afrikaan dili ile konuşanlar dehşetli milliyetçidirler. Meselâ plâtine saçlı, pembe beyaz derili ve açık mavi gözlü insanlar görürsünüz ki:

— Ben Afrikalıyım!... Bugün Amerikalı denince nasıl kızılderili akla gelmiyorsa, Afrikalı denince de burada zenci değil, ben akla gelirim... diyor.

Güneyde beyazların en büyük iftihar vesilesi «Afrikalı» olmaktır. Halbuki yakın zamana kadar «Afrikalı» denince beyazların aklına ikinci sınıf bir insan gelirdi. Buradaki üç milyon beyazın bir milyondan fazlası aslen İngiltereden gelmiş ve İngilizce konuşan beyazlar olmasına rağmen yeni Cumhuriyet İngiliz Milletler Camiasından da ayrılmıştır.

Afrikaan'lar bunu şöyle izah ediyor:

— Evimi dostlarıma vermiştim. Elli seneden fazla oturdular. Şimdi gayet tabiî olarak kendi evime geliyorum.

Bunun için çiçeği burnunda Cumhuriyetin yeni Cumhurbaşkanı «Amca» şimdi Amerikan Cumhurbaşkanı Kennedy kadar meşgul bir insan. Amca aslen gazeteci ve kısa hikâye yazarı. Çocuklar için yazdığı masallar arasında «Güney Afrika Çocukları» adlı eseri pek meşhurdur.

Madenden tekrar Johannesburg'a döndüğümüz zaman artık gece olmuştu. Bütün Afrika kıtasının Broadway'i, yahut Champs Elysées'si addedilen Commissioner Avenüsü bir ışık nehri gibi şehrin ortasında akıyor. Tevekkeli: «Afrikanın kalbi Commissioner Avenüsünde çarpar» dememişler. Sıra sıra pırlantacı dükkânlarının vitrinleri ışıl ışıl ve bütün turist kadınlar hayran hayran bunların önlerine dizilmişler. İnsan ciğerci dükkânı önünde bekleşen kedileri hatırlıyor. Bazan bu şehre gelen kadınlar, bilhassa Amerikalılar bütün varlarını yoklarını mücevhere verip, yolculuklarını yarıda bırakarak memleketlerine dönerlermiş. Hakikaten kadınlara yasak edilecek şehir!...

Commissioner Caddesinden aşağı inerken birdenbire duraladık. Ezan okunuyordu!... «Acaba bize mi öyle geliyor, bir sesi ezana mı benzetiyoruz?...» diye tereddüd ettik. Hayır, yanılmamıştık. Kapısında demir parmaklıklar üze-

YABANCI MİMAR — Afrika camilerindeki minareler Doğu memleketlerinden getirtilen mütehassıs mimarlar tarafından yapılır. Minarelerin altlarındaki yazılar da gene meşhur Şark hattatlarının eserleridir.

ÜMİT BURNUNA YAKIN — Cape Town dünyanın en renkli şehirlerinden biridir. Orada, kalabalık sokakların kaldırımlarında bir Protestan papazı ile bir müftünün omuz omuza geçtiklerini görürsünüz. Mâbetler de böyledir. Camilerle kiliseleri ekseriya bir ince duvar ayırır.

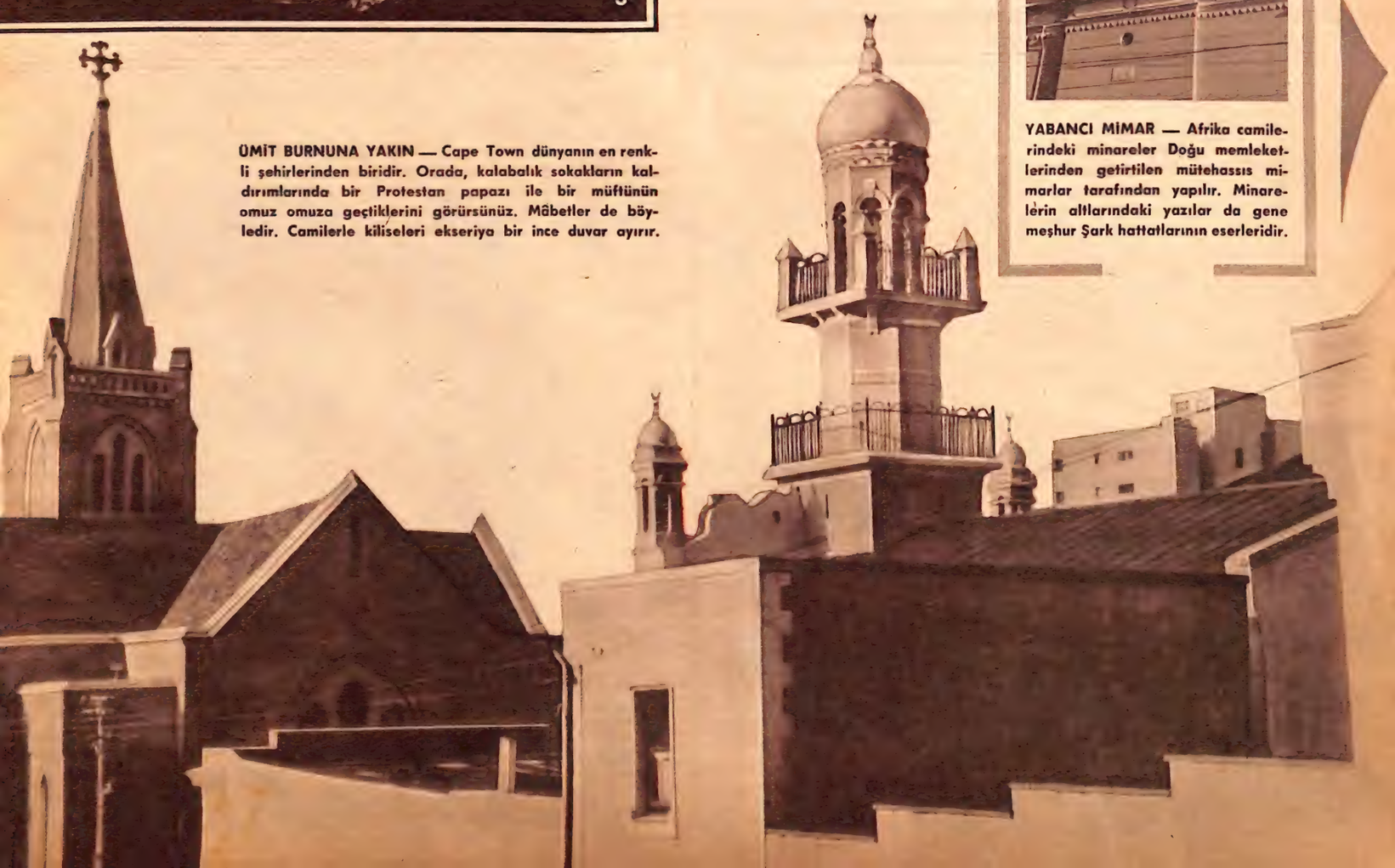

Kadınlara Yasak Şehir

Hayat AFRİKADA

MİNARE — Gökleri tırmalıyan binaların arasında bazan bir minare gözünüze çarpar. İşte Long Street köşesinde meşhur Nuru Muhammediye Camisi. Bu caminin içindeki yazılar İstanbuldan, Sultan Hamit tarafından gönderilmiştir.

rinde, gene demirden sıra sıra ay-yıldızlar olan bina cami idi. Ezan sesi buradan geliyordu. Gökleri tırmalıyan dev binaların arasında, bu Afrikanın Amerikasında, bütün ışıklarını yakmış bir cami, yatsı namazına hazırlanıyordu. Caminin tam karşısında Marilyn Monroe'nun bir filmini oynatan sinemanın neonları yanıp sönmekte!... Fakat asıl büyük camiler Ümit Burnu yakınlarında Cape Town'dadır. Bazan bir semtte, her köşe başında bir cami görmek kabildir. En işlek caddelerden Long Street ile Dopstraat arasındaki Nuru Muhammediye Camisi 1884 te tamamlanmış. Sultan Hamidin buraya gönderdiği yazılar hâlâ duvarlarda.

İmamın kırmızı cüppe giydiği camide biri Atatürk, biri de Kore şehitleri için iki mevlût okunmuş. (Güney Afrikalılar Kore'ye iştirak etmişler ve büyük kahramanlıklar göstermişlerdi).

Yemekten sonra bir sinemaya gitmeye kalkıştık. Bilet aldık. İçerisi zifirî karanlıktı. Bizi bir acayip yere oturttular.

Etrafımızda, karanlıkta bir şapırtıdır gitmekte. Aksi gibi filimdeki sahnede de çıt yok. Bir hırsız bir apartmana giriyor. Âdeta sessiz filim gibi bir şey... Onun için sağımızdaki, solumuzdaki, önümüzdeki, arkamızdaki dudak şapırtıları ayyuka çıkmakta.

Allah, Allah, nereye geldik acaba?...

Bir müddet sonra yanıma bir kadın yaklaştı. Bana dört köşe bir şey uzattı. Almakta tereddüdümü görünce bu dört köşe şeyi biraz daha yaklaştırdı. Aldık. Fakat birdenbire dört köşenin tepesinde minimini bir ampul yanınca o kadar şaşırdım ki az daha elimden bırakacaktım. Yanıma sokulan kadın sordu:

— Ne yiyeceksiniz?...

«Canım sinemaya mı geldik, yoksa lokantaya mı?...» diye soracaktım. «Haydi haciağalık etmiyelim!» dedik; ses çıkarmadık. Elimdeki ışıklı listede yemek isimleri ve fiyatları vardı. Bu suretle Güney Afrikanın bir hususiyetini daha öğrenmiş olduk. Lokantalı, çay salonlu ve pasta salonlu sinemalar... Buralarda hem yemeğinizi, pastanızı yiyorsunuz; hem de sinemanızı seyrediyorsunuz. Tabiî eller vıcık vıcık...

MASA DAĞI — Hemingway, kitaplarında sık sık bahsederek Klimanjaro dağını meşhur etmiştir. Fakat Afrikada Klimanjarodan daha meşhur bir dağ vardır: Masa Dağı... İşte Cape Town'da aynen bir masaya benziyen meşhur dağ ve şehir.

GUILLAUME

Yazlık Saç Mod

Bu sayfada takdim ettiğimiz saç m
le dilediğiniz gibi denize girebilir,
hiç çekinmeden baloya bile gid

HELENE CURTIS

LUC TRAINEAU

MARYSE BLACHARD

lleri

**elleriy-
nra da
lirsiniz.**

BOB BUGNAND

TÜRKÇEYİ İYİ BİLİYOR MUSUNUZ?

Ş. KUTKAN

SUNTURAÇ

Nalbantların kullandıkları bir alet. Bununla hayvanların tırnaklarını yontarlar. Aslı, Farsça (sümtraş) tır. (Süm), hayvan tırnağıdır. Ek olarak (-traş) kelimesi de (tıraş eden, düzelten) mânasınadır. (Heykeltıraş), heykel yontan, heykel tıraş eden demektir. (Sümtraş) da, hayvanların tırnaklarını kesen, yontan alet mânasına gelir.

■

MEVLÂNÂ

(Mevlâ) kelimesi, (bir şeyin sahibi, mâliki, efendi, mürebbî, yardımcı, Allah, büyük adam) mânalarına gelir. Sonundaki (-nâ) bizim mânasını verir. Yani (mevlânâ) efendimiz demektir. Eskiden, büyük adamların ismi söylenirken, bu söz başa getirilirdi. Sadece Mevlânâ denirse, Mevlânâ Celâleddîn-i Rûmî anlaşılır.

■

SAFFET

Bu kelimenin aslı (safvet) tir. Fakat bizim hançeremiz Sâmî ırkın hançeresine benzemediği için, kelimeyi kendimize malederken ufak bir değişiklik yapmışız, (saffet) demişiz. Bu kelime, Arapçada (bir şeyin temizi, halisi) mânasına geldiği halde, biz onu (iç temizliği, iç duruluğu) mânalarına kullanırız.

(Affetme) nin aslı da (afv etme) dir. Dilimiz buna da dönmez; (affetme) deriz.

Akla şöyle bir sual gelebilir: Acaba (iffet) kelimesinin aslı da (ifvet) midir? Hayır. (İffet) teki (F) harfleri kelimenin kökünde mevcuttur. Nitekim, aynı kökten gelen (afif) kelimesinde de iki (F) vardır.

■

KUR'A

Soru — (Kur'a) mı, (kurra) mı?

Cevap — Doğrusu: (Kur'a). (Kur'a), Arapçada, aynı seviyedeki hak sahipleri arasında, bir şeyin, bir malın en evvel kime verileceği hususunda yapılan taksim usulüne deniyor. Develerin burunlarının üstüne vurulan damgaya da (kur'a) diyorlar. Kelime, (vurmak, kapı çalmak) mânasına gelen (kar') kökündendir. Doktorların, hastanın ciğerinde dolgunluk olup olmadığını anlamak için, sırtına tık! tık! diye vurmalarına da (kar') derlerdi.

(Kur'a), halk dilinde (kurra) olmuştur.

■

MEDÂR

Soru — (Medâr-ı iftihar) daki (medâr) ne demektir?

Cevap — (Medâr), Arapçada, (bir şeyin döndüğü yer) mânasına gelir. Yani etrafında dönülen yer veya şey. Mecâzî olarak da (sebep, vesile) mânalarında kullanılır. Şu halde, (medâr-ı iftihar), iftihar hissimizin, dönüp dolaşıp bir türlü kendisinden ayrılamadığı kimse veya şey demektir. O şey veya o kimse, bizim iftihar etmemize vesile oluyor demektir.

Bu kelime, (vasıta) mânasına da kullanılır: (Medâr-ı maîşet) gibi ki (geçim vasıtası) demektir.

MÜKEMMEL BİR YAZ İÇKİSİ

A - 356 Moran

bir parça buz
bir dilim limon
ve
CINZANO
VERMUTU

T.B.B. — 512 - 74

En kuvvetli gıda

NUH'UN
ANKARA
MAKARNASI

İL — 7186 - 75

Haringvliet'te inşa edilen ve geniş kapama bendinin bir parçası olan suni adacık.

Holânda halkının, Avrupanın kuzey ucundaki küçücük ve şirin memleketlerini su baskınlarından korumak için denizle yaptığı savaş, yüzyıllar boyunca dünya efkârının dikkat ve sempatisini üzerine çekmiştir. Başlangıçta, deniz, tabiat daima galebe çalıyordu. Eğer bugün bir Holândalı ile konuşacak olursanız, o gayet mütevazı, fakat gururla: «Holândalı yalnız tahta pabuç yapmaz, o eğer bir su görürse onu kara, kara görürse su yapmadan duramaz» der. Biraz mübalağalı gibi görünen bu sözlerin doğruluğuna, «Ministerie van Verkeer en Waterstaat = Trafik ve Su İşleri Bakanlığı» nın Delta Plânı ismi altında ve güneybatı bölgesindeki su baskınlarını önlemek üzere giriştikleri çalışmayı bana göstermek amaciyle tertiplediği özel bir geziden sonra inandım. O, kuzeyde, Amsterdam'ın yanındaki koca bir iç denizi ziraate elverişli arazi, güneyde, Rotterdam civarındaki mümbit araziyi de deniz yapmıştı.

Adı geçen Bakanlığın başmühendis ve hocalarından M. Metzelaar'ın mihmamdarlığında, 12 saatten fazla süren bu gezimiz esnasında, 28 Batı Almanyalı su mühendisinin Holândalıdan suya karşı aldıkları tedbirleri öğrenmeğe gelmiş olduklarını hayretle gördüm. Benim gördüklerim on üçüncü gruptu ve daha yenileri de gelecekti.

TARİHE BİR BAKIŞ

Holândalının suya karşı savaşı on yüzyıl kadar evvel başlar. Kayasız ve dayanıksız zeminli, tümü tahminen bizim Ankara ilimiz büyüklüğündeki memleketlerinin batı sahilleri Kuzey Denizinin azgın dalgalarına karşı koyamıyor ve tedricen batıyardu. Zaten deniz seviyesinden aşağı ve «Les Pays Bas» olarak anılan bu memleketin batışı gerçi bir yüzyılda ancak 25 cm. kadardı; fakat bu bir gerçekti. Halk bir taraftan «ayağını kuru tutmak», diğer taraftan karnını doyurmak mecburiyetindeydi. Fakat ne denizin önüne geçebiliyor, ne de çürük zemin üzerine sanayi merkezleri kurabiliyor veya ziraat yapabiliyordu.

M. Metzelaar'a göre, deniz ile savaş tarihinin en önemli yılı 1916 imiş. Nedenini şöyle özetliyor:

«1916'da Kuzey Holândanın tümünü su basmıştı. Amsterdam'ın yanında, büyük bir körfez gibi memleketin içlerine kadar sokulan Zuyder Denizinin suları bütün kuzeyi kaplamıştı. Tahribat korkunçtu. Bardağı taşıran damla misali, bu felâket Holândalıya cesurane kararını verdirmişti. Zuyder Denizi kapatılacaktı. İnsan gücünün fevkinde gibi görünen bu karara göre, 20 mil uzunluğundaki bir kapama bendinin inşasiyle, deniz kuzeyde 53 mil geriye itilecek, sahil aşağı yukarı 186 mil kısaltılacak, 556.000 akrelik yeni toprak, içme suyu rezervuarları ve bir göl elde edilecekti. 1932'de inşaat tamamlandığı zaman bütün saydıklarım yapılmıştı. XV. yüzyılda ancak yarım milyon insanın yaşamasına elverişli, balıkçılar cenneti denen kuzey Holândada bugün 12 milyonluk bir nüfus kolaylıkla barınabilmektedir.»

İKİNCİ FELÂKETTEN SONRA DA

Kuzeydeki başarıdan sonra gözler, daha az tehlikeli olmıyan güneybatıya çevrilmişti. Fakat araya giren Ikinci Dünya Harbi ve onun yarattığı tamirat asıl çalışmaları geciktiriyordu. Bu gecikme, 1421'den beri görülmemiş korkunçlukta, 1800 kişinin boğulması, binlercesinin evsiz ve işsiz kalmasına sebeb olan 1953 su baskınına kadar devam etmiştir. Holândalı için yeni bir karar yılı gelmiş oluyordu. Bu defa

— Üstte, köprü inşaatında çalı yataklarla temel atış, yanda Rhine sularını denize boşaltacak muazzam bendin inşaatından bir görünüş...

FESTİVALİNDE

ELKE SOMMER

Elke Sommer, gecenin en zarif ve en cazip yıldızlarındandı. Balo devamınca gazetecilerle fotoğrafçılar hep onun etrafında dolaştılar. Resimde dilber yıldız Hayat muhabirine poz verirken...

BİR GECE İÇİN SÖNEN YILDIZ

Vivi Bach... Bu adı Almanyada bilmiyen yoktur. Çünkü Alman caz filimlerinin her hareketinden neşe taşan, gençleri daima coşturan bir numaralı yıldızıdır. Ama güzel yıldız o gece nedense pek sönüktü ve bir defa olsun dansetmedi.

TÜRKÇE KONUŞAN YILDIZ

Barbara Valentin tatlı bir şive ile gece Türk artistleriyle bol bol Türkçe konuşarak sohbet etti. «Bir senedir Türkçe konuşmuyorum» diyen Valentin bu durumdan çok memnundu. Resimlerde onu Kırık Çanaklar filminin artisti Lâle Oraloğlu ve diğer davetliler arasında görüyorsunuz.

Moran T.B.B. — 516 - 77

Neden *PHILISHAVE*'i tercih ediyorum:

- Dünyanın her yerinde kullanabileceğim yegâne traş makinesidir.
- 110-220 volt'ta çalışabilir
- Yedek parçaları Dünyanın her yerinde PHILIPS acente ve bayilerinden temin edilebilir
- Bıçaklarının dönerek traş etmesinden dolayı muhtelif istikametlerde çıkan sakalları dahi kolaylıkla traş eder.
- Traş esnasında bıçaklarını otomatik olarak bileyen yegâne traş makinesidir.

İL — 7187 - 78

PHILISHAVE

PHILIPS

Bütün PHILIPS bayilerinde ve büyük mağazalarda bulunur

"Allantoïne" sayesinde kurumuş cildiniz 10 dakikada canlanır

Türkiyede ilk defa! "Allantoïne" ihtiva eden POND'S Kremi

POND'S S
DRY SKIN CREAM

Kreminin ihtiva ettiği Allantoïne sayesinde cildinizin kurumuş hücreleri canlanır. Mesamat vasıtası ile yapılan teneffüs normal vaziyete gelerek PONDS kremindeki lanolinin cilt tarafından daha iyi massedilmesini temin eder. Dokular gençleşir, cildiniz canlanır ve hayatiyet kazanır.

İL — 7023 - 79

Sırf petrolden sağlanan kazançla imar edilen Kuveyt Şeyhliğinin başşehrinden umumi manzara (üstte). Şehirdeki otomobil adedi 20.000 den fazladır. Yanda da son olaylar üzerine vatan müdafaasına koşmak için Kuveyt'e gelen bedevi kabile mensupları görülüyor.

Dünyanın buhranlı günler geçiren en küçük ve en zengin memleketlerinden biri

KUVEYT

Irak'ın son tehdidi üzerine, Kuveyt'e sevkedilen İngiliz askeri birlikleri muhtemel bir çatışmada kullanmaları gerekli savaş malzemesini sahile çıkarıyorlar.

Kuveyt sarayında emniyet tedbirleri alınmıştır. Resimde, muhafaza altında sarayından çıkan Şeyh görülüyor...

18 inci yüzyıldan beri Kuveytte hüküm süren Sabah ailesinin son vârisi Şeyh Abdullah'ın çok sade yaşayışı vardır.

BUGÜNLERDE siyaset dünyasında günün konusu olan Kuveyt, Iran körfezindeki devletlerin en zenginidir. Körfezin batısında Suudi Arabistan ve Irak toprakları arasında yer almış olan bu küçük memleket, geçen asır boyunca İngiliz himayesinde yaşamış, nihayet haziran ayı içinde İngiltere ile yapılan kesin anlaşma üzerine bağımsızlığına tamamen kavuşmuştur. Bu bağımsızlığın ortaya çıkması üzerine, Irak Başbakanı General Kasım, Kuveyt'in Irak'ın tabiî bir parçası olduğunu, bu memleketin Irak'a iltihak etmesi gerektiğini, şimdiki hükümdarının da orada ancak vali olarak kalacağını iddia etmeye kalkıştı. Hiç beklenmiyen bir anda ortaya atılan bu iddia Yakınşarktaki siyasi havayı bulandırır gibi oldu. Bir emrivaki karşısında kalmamak için İngiliz birlikleri Kuveyt topraklarında tedbir almak lüzumunu hissetti.

Birçok kimsenin yakından tanımadığı bu küçük devlet sayısız zenginin bir araya toplandığı bir bölgedir. Kuveyt şehri sokaklarında dünyanın en lüks otomobillerine raslıyabilirsiniz. Hususi sipariş üzerine yapılmış, perdeleri bir düğmeye basmakla kapanan en yeni model arabalar birbirini takibeder. Petrolün getirdiği paralarla Kuveyt dev adımlariyle kalkınmakta; büyük sanayi tesislerinin, okulların, hastanelerin ve yolların sayısı her gün artmaktadır.

Dünyanın en hatırı sayılan sıcaklarının hüküm sürdüğü bu bölgede içki reçete ile satılır. Tabiî Şeyhin sarayında bu yasağın hükmü yoktur. 18 inci yüzyılın ortalarından beri Kuveyt Şeyhliği pâyesini ellerinden kaçırmamış olan Sabah sülâlesinin on birinci vârisi bugünkü Şeyh Abdullah, ülkesinin tek hükümdarıdır.

Birinci Cihan Harbinden önce, Kuveyt Osmanlı Devletini hayli uğraştırmış, birçok anlaşmazlıklara yol açmıştı. Neticede bu zengin petrol membalarının bulunduğu bölge İngiliz petrol şirketlerinin işine yaradı. Zenginlik bakımından dünyada ikinci yeri işgal eden petrol, etrafı çöllerle kaplı verimsiz bir saha olan bu bölgeyi kıymetlendirmektedir. Kimsenin bu memleketi paylaşamaması, Irak'ın da halen sahip çıkmak istemesi, hep bu yüzdendir. Helen İngiliz birliklerinin sessizce yerleşmesinden başka hareketli hâdiselere sahne olmıyan Kuveyt'te karışıklıklar çıkması ihtimali yok değildir.

64 yaşındaki Kuveytli Bakan ile 19 yaşındaki Alman kızı Heidi'nin evlilikleri pek kısa sürdü. Bakan ansızın Kuveyt'e hareket etti.

2,5 milyon liraya malolan aşk macerası

Kuveyt Şeyhinin yakın akrabası Adliye ve Maarif Bakanı Şeyh Abdullah Elcabir Essabah, bir müddet önce Avrupada bir Alman kızı ile tanıştı. Almanyanın Kiel şehrinden olan 19 yaşındaki Heidi Dichter'in ailesi önce bu işe razı olmadıysa da, petrolün cazibesi onları kısa zamanda yumuşattı. Üstelik kızı istemek için, Kiel'e kadar giden Şeyh, onlara halen evli olmadığını, Heidi'den başka hiçbir kadınla evlenmiyeceğini söylemişti. Yeni eşi ve baldızı ile birlikte Romaya balayına giden Şeyh, üç hafta kadar sonra, karısını ve baldızını Roma'da bırakarak, hazırlıklarını tamamlamak üzere Kuveyt'e döndü. Ama dönüş o dönüş oldu, ondan sonra Şeyhten uzun zaman haber çıkmadı. Bir zaman sonra Heidi, Şeyhin üç karısı olduğunu, kendisinin de dördüncü olarak hesaba katıldığını öğrendi. Haidi şimdi Şeyhten ayrılmak istiyor. Tazminat olarak da 2 milyon 500 bin lira talep ediyor. Ama Şeyhin ne genç karısını feda etmeye, ne de bu parayı ödemeye niyeti var. İş mahkemeye intikal etmiş durumdadır. Neticenin ne olacağı belli değildir.

GÖNÜL POSTASI

UNUTMAK LÂZIM

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Bundan üç yıl evvel bir kızla tanışmıştım. Birbirimizi çok sevdik. Tatlı hayaller kurarak evleneceğimizi düşündüğümüz sırada ailesi onu istemediği bir adamla evlendirdi. Dünyada tek sevdiğim, kalbimin yegâne sahibesi odur. Aşkımı kalbimde saklıyarak kendimi içkiye kaptırdım; fakat gene unutamıyarum. Bu sonsuz aşkıma bir çare?»

Çare her halde içmek değildir. Sevdiğiniz insan başkasiyle evlendiğine göre artık sizinle bir alâkası kalmamıştır. Siz de zamanla bu aşkı yalnız tatlı bir hâtıra olarak saklıyacaksınız. Evlenip çoluk çocuğa karışırsanız huzura kavuşabilirsiniz.

—

BELLİ OLMAZ

Bir hanım okuyucumuz yazıyor:

«18 yaşında orta halli bir ailenin kızıyım. Yaşı benden biraz büyük olan bir genci seviyorum. O lise mezunu, bense ilkokul mezunuyum. Üstelik ben Müslüman değilim. Ailesi acaba benim gibi ayrı dinden olan bir gelin isterler mi? Korktuğum için düşüncelerimi sevdiğim gence de açamıyorum. Acaba ne yapmalıyım?»

Her halde gerek gencin, gerek ailesinin sizin hakkınızdaki düşüncelerini yoklamanız lâzım. Eğer sert bir mukavemet göreceğinizi anlarsanız şimdiden bu işten vazgeçmeye çalışmanız daha doğru olur, kanaatindeyiz.

—

AMERİKADA BİR DERTLİ

Bir Amerikalı hanım okuyucumuz yazıyor:

«Ben Amerikalı bir kızım. Hayat mecmuası benim yengeme geliyor. İzmirli bir Türk olan yengem bana her hafta Hayat mecmuasını okuyup anlatmaktadır.

«Benim «Gönül Postası» muharririnden bir ricam var. Ben Findlany Ohio'da oturuyorum. Burada bir Suriyeli genç var ki çok seviyorum. Ama annem benim konuşmama izin vermiyor. Sebebi de bu gencin benden 8 yaş daha büyük olmasıdır. Konuşmaya devam edeyim mi, yoksa annemi mi dinliyeyim?»

8 yaş fark fazla bir şey değildir. Yalnız Suriyeli gencin ailesi hakkında doğru malûmat almanız lâzım. Annenizi endişelendiren de bu olsa gerektir.

—

BİRAZ SABIR

Bir okuyucumuz yazıyor:

«Benim erkek arkadaşlarım var. Fakat maalesef kız arkadaşlarım yok. Kızlara karşı ne kadar nazik davranırsam onlardan o kadar uzak kalıyorum. Kızlar sokakta kendilerine lâf atan, sataşan çocuklarla ahbap oluyorlar da benim gibi nazik davranan bir insanla arkadaş olmaya yanaşmıyorlar. Hattâ yazdığım mektuplara bile cevap vermiyorlar. Onları arkadaşlarımla gezer gördükçe ben deli oluyorum. Yaşamaktan ümidimi kesecek derecelere geliyorum. Ne yapayım?»

Her halde yaşamaya devam ediniz. Günün birinde nazik insanlardan hoşlanan bir kıza mutlaka raslıyacaksınız. Biraz sabırlı olmak lâzım.

Çağımızın en harikulâde icatlarından biri: artık çirkin kadın yok, sadece terkedilmiş kadınlar vardır. Her kadın arzu ettiği kadar genç ve güzel görünebilir, yeter ki yüzüne gereği gibi itina göstersin. Bunun için de pek karışık güzelleştirme metodları tatbikine hiç de hacet yok. Önce cildin esaslı bir şekilde temizlenmesi lâzımdır.

Cildiniz için temiz ve taze hava

Cildin daha iyi nefes alması, hücrelerin daha iyi çalışmasını sağlar. İşte pürüzsüz bir cild için gereken sihirli formül. En mükemmel neticeyi elde etmek için yüzün SCHERK yüz losyonu ile iyice temizlenmesi lâzımdır. SCHERK yüz losyonu yalnız bütün tozları ve kirleri gidermekle kalmaz, fakat çok güç temizlenen pudra ve krem kalıntılarını da yok eder. SCHERK yüz losyonu mesamelere nüfuz ederek yüzü temizler, ferahlatır ve cildin zaruri ihtiyacı olan nefes alma ve nüfuz kabiliyetini sağlar. SCHERK yüz losyonu ile güzelleşme hususunda yeni bir çağ başlamaktadır.

İŞTE, İNANDIRICI SCHERK TECRÜBESİ

- Yüzünüzü mutadınız veçhile iyice yıkayıp temizleyiniz.
- Sonra bir parça pamuğa biraz SCHERK (Lotion Faciale) yüz losyonu katınız ve yüzünüze ovarak sürünüz.
- Pamuk kirlenir, cildiniz tertemiz olur! Yüzünüzde fevkalâde bir rahavet hissedersiniz.

daha güzel olmak

SCHERK

ile başlar

A - 187 T.B.B. — 514 - 81

MUCİZE YARATAN ELLER: 5

Holândadan Gelen Aşk Mektupları

Rauter'in yüzünde birdenbire müthiş bir korku ifadesi belirmişti. Derhal telefonu doktor Kersten'e verdi. Hattın öte tarafında Himmler bulunuyordu...

YAZAN: JOSEPH KESSEL — ÇEVİREN: SÜREYYA S. BERKEM

Çıkan Kısımların Özeti:

SS lerin lideri Himmler midesinden rahatsızdı. Doktorların tavsiye ettiği ilâçlar, mide ağrılarına deva olmuyordu. Bu sırada, Dr. Felix Kersten adında bir doktorun ağrıları masajla iyileştirdiği Himmler'e bildirildi. Dr. Kersten, bir arkadaşının ısrarı ile, bu tedavi işini aldı. Aslında Kersten doktor değildi. Tedavi 1939 yılında başladı. Himmler'in ağrıları masaj sonunda diniyordu. Sonra Kersten'e büyük Almanya'dan, Hitlerin dehasından söz ediyordu. Himmler'in mali durumu iyi değildi. 2000 marklık aylığı karısına, kızına, hasta metresine, gayri meşru çocuğuna yetişmiyordu. Doktor, Himmler'den vizite ücreti olarak SS lerin hapsettiği, yaşlı bir kâhyanın kurtarılmasını istedi. Himmler iyileşmiş, aksiliği ele almıştı. Doktoru artık hiçe sayıyordu. Doktor da Holândaya dönmüştü. Holândadaki evi kontrol altındaydı. Her gün Gestapo karargâhına gidiyordu. Bir gün Gestaponun, antikacı bir dostunun evini bastığını öğrendi. Hemen Gestapo karakoluna giderek, antikacının kurtarılmasını istedi.

RAUTER'IN yüzünde Kersten'in bu sözlerini hiç de beğenmemiş bir ifade vardı. Hem nasıl olurdu? Bir ecnebi, günlük hareketleri tetkika tabi şüpheli bir adam, nasıl olurdu da ona emir verebilirdi? Masayı yumruklıyarak hiddetle bağırdı:

— Nasıl, nasıl dedin, domuzu serbest mi bırakmalı imişim? Asla böyle bir şey olamaz. Bilhassa senin isteğin üzerine katiyen olamaz.

Kersten bu adamla konuşurken soğukkanlılığını muhafaza etmek kararında idi. Fakat hiddet, hiddeti doğurur. O da ister istemez bu hiddete kapılmış ve normal bir durumda olsa delilik diyebileceği bir harekette bulunmuştu. Rauter'e soğuk bir tavırla:

— Sizde telefon var mı? diye sordu, bana çabuk Himmler'i bulun.

Rauter sarsıldı ve sandalyesinden sıçradı:

— Imkânı yok bunun!... Onunla ben bile konuşamam. Himmler'le konuşmak istediğim zaman bütün servislerin şefi olan Heydrich vasıtasiyle konuşurum.

Kersten ısrar etti:

— Tecrübe edin, görürüz!

Rauter telefonu açıp Kersten'in isteğini Berlin'e bildirdi, sonra da masasının üstündeki kâğıtlarla meşgul oluyormuş gibi bir tavır aldı. Aradan beş dakika geçmişti ki telefon çaldı. Rauter, müstehzi bir eda ile âhizeyi kaldırdı. Fakat yüzünde birdenbire müthiş bir korku ifadesi belirmişti. Derhal telefonu doktora verdi. Hattın öte tarafında Himmler bulunuyordu.

Arada geçen zaman, düşünmek için Kersten'e fırsat vermişti. İçinden, böy-

le bir delilikte bulunduğuna şimdi pişmanlık duyuyordu. Çünkü pek yakından biliyordu ki Himmler, kullandığı servis şeflerini daima himaye ederdi. Ne çare ki bu işten şimdi dönmeğe imkân yoktu. Doktor telefonu alıp Himmler'e dedi ki:

— En çok sevdiğim bir dostumu tevkif ettiler. Onun kabahatsiz ve mâsum olduğunu ben sahsan temin ederim. Bana bir lûtufta bulunun Herr Reichsführer, takibatı hemen durdursunlar.

Telefonun öbür başındaki Himmler, bu sözleri işitmezlikten gelerek, ıstırap ifade eden bir sesle:

— Ne vakit döneceksiniz? diye sordu, sizi sabırsızlıkla bekliyorum.

Kersten, sevincinden âdeta haykıracaktı! Şans gene ona gülüyordu. Demek Himmler'in sancıları tutmuştu! Himmler, demek kurtarıcısını imdada çağırıyordu! Demek, Himmler artık işkence ve ölümden zevk duyan bir sadik değildi! Tam tersine şimdi o, bir uyuşturucu madde hastası gibi kıvranıyordu ve bu maddeyi kendisine temin edecek olana karşı her fedakârlığı göze alacaktı. Kersten için tam fırsattı bu! Dedi ki:

— Buradaki işlerimi henüz bitiremedim. Eğer dostum tevkif edilecek olursa, bende kimseye yardım edecek ne hal, ne de takat kalacaktır.

Himmler'in cevabı şu oldu:

— Bana çabuk Rauter'i verin!

Gestapo şefi telefonu eline aldı. Tam bir asker gibi vaziyet almış, topuklarını bitiştirmiş, başı ve omuzları dimdik, surat donuk, âmirinin emrini bekliyordu. Kersten'in bütün işitebildiği Rauter'in şu sözleri oldu:

— Emredersiniz, Herr Reichsführer! Emir derhal yerine getirilecektir, Herr Reichsführer!

Sonra telefonu tekrar Kersten'e verdi. Himmler:

— Benim size itimadım var, dedi, arkadaşınız derhal serbest bırakılacaktır! Mümkün olduğu süratle geliniz.

Bu konuşmayı uzun bir sessizlik takibetti. Bu sırada Rauter ile Kersten mânasız mânasız birbirlerinin yüzlerine bakıyorlardı. Ikisi de şaşırmıştı.

■

Kersten'in kurtardığı bu ilk kurban, o ana kadar hiç olmamış ve olmasına da imkân bulunmıyan bir olaydı. Demek oluyordu ki Kersten bütün tedavi ücretlerini, bir insanın hayatını kurtarmakla almış bulunuyordu! Hayatını kurtardığı bu adamın ise, başka partiye mensup olmaktan gayri suçu yoktu. Ne acayip şeylerdi bunlar! Bignell vatan hıyanetiyle sanık bulunuyordu; hem kimin tarafından? Bütün Holânda'yı tirtir titreten Gestapo'nun şefi tarafından! Öyleyken Kersten'in bir sözü, adamın serbest bırakılmasına kâfi geliyordu!

Doktor yavaşça elini başında gezdirdi; biraz başı dönüyordu. Yeni keşfettiği bu kuvvet acaba nerelere kadar uzanabilecekti?

■

Bundan sonraki aylarda Kersten, Holânda'dan yavaş yavaş sızan bazı haberler almağa başladı. Bunlar, tevkif müzekkeresiz hapislerin, fantastik hırsızlıkların, yağmacılıkların ve adaletsiz cezaların tafsilâtiydi. Nasıl oluyordu da bu haberler Kersten'in eline, hiçbir kazaya uğramadan, geçiyordu? Bunun sebebi şuydu: Bu mektuplar, Himmler'in özel posta adresine geliyor, Brandt da bunları açmadan Kersten'e veriyordu.

Hiç kimsenin hakkı olmıyan böyle bir imtiyazı Kersten nasıl elde etmişti? Merak edilecek bir noktaydı bu. Fakat o, bunu çok basit bir şekilde halletmişti: Kersten ilk önce Brandt'a, daha sonra da Himmler'e, utanıp sıkılıyormuş gibi bir tavırla, bir sır tevdi etti: Gûya onun Holânda'da birçok kadınlarla münasebeti vardı; bunlarla posta vasıtasiyle mektuplaşacak olursa evvelâ sansür farkına varacak, daha kötüsü de, karısı işleri öğrenecek; evde dirlik düzenlik kalmıyacak!

Himmler'in özel posta adresini kullanmasını ona ilk önce Brandt teklif etmiş ve şaşılacak şeydir ki, Himmler de buna memnuniyetle muvafakat göstermişti. Zira Himmler kendisini «atletik, dövüşken, çok yiyip içen ve çok da kadın seven» insanüstü ideal bir Alman imiş gibi görmesini seviyordu. Hakikat acınacak kadar değişikti ama, o bunları unutmaya çalışırdı. İşte bundan dolayı da Kersten'in ricası onu memnun etmişti. Bu hal, onların doktorla hasta münasebetini değiştirmiş, aralarında bir nevi hovarda iki erkek münasebeti kurmuştu!

(Devamı gelecek sayıda)

Himmler, yararlık göstermiş SS askerlerine Cermen Madalyasını dağıtırken

SHIRLEY MACLAINE

"Ben, **LÜKS** tuvalet sabunu kullanırım", diyor.

Ne kadar da haklı, zira LÜKS tuvalet sabunu ile yıkanmak harikulâde bir tarzda canlanmak demektir. Sonra da baştan aşağı sizi bir tarawet, bir letâfet kaplar, tam manasiyle güzelleşirsiniz.

LÜKS tuvalet sabununun sırrı köpüğündedir: bol, yumuşak, koyu bir köpük.

Fevkalâde tesiri sayesinde cildiniz daha da yumuşak olur.

LÜKS tuvalet sabununun cazip bir vasfı daha vardır: LÜKS'ün kokusu çok hoştur.

O halde, siz de sinema yıldızlarının güzellik tedavisini tatbik ediniz çünkü,

yıldızların onda dokuzu LÜKS tuvalet sabunu kullanırlar.

LT.6/101 İL — 6842 · 80

YURDUMUZUN MEYVALARI

"Erik", Anadolu'da diş kamaştırıcı anlamına gelen "örük" kelimesinin halk dilinde değişmiş şeklidir. Yurdumuzdaki 6 milyon erik ağacından yılda 55 milyon kilo erik ürünü alınır. Dünyada tatları, şekilleri, renkleri ayrı 1500 çeşit erik yetiştirilmektedir. Erik kurusu kalorisi, vitamini bol bir yemiştir.

Erik

Erik; daliyle çiçekleriyle şiirlere, türkülere girmiştir. Bir halk şairi erik dalından şöyle söz eder:

Erik dalı gevrek olur,
Basmaya gelmez.
Elin kızı nazlı olur,
Küsmeye gelmez.

Eriğin dalı kırıldı,
Elimde kaldı.
Elin oğlu güzelmiş,
Gözümde kaldı.

Bir halk türküsüne ise, ağacı konu olmuştur:

Kırda erik ağacı,
Etrafında alıcı;
Oğluna meyil verdim,
Darılma Zeynep bacı.

Dillala dillala,
Paralar verdim tellâlâ.
Tellâl gözün kör olsun,
Beni verdin dillere.

Erikten sözeden şiirlerin, türkülerin sayısı azdır. Bu meyva, daha çok soy-sop zenginliği ile anılır... Botanik kitapları, önce eriği uzun boylu anlatır, sonra «Vişne, kiraz, şeftali, kayısı da erik türüne girer» der. Dünyada 1500 çeşit erik vardır. Yurdumuzda da eriğin 120 çeşidi yetiştirilir. İstanbul'un «türbe», «can», Bursa'nın, Kocaeli'nin «frenk», «mürdüm», «aynabakar», «havra», «bardak», Nevşehir'in «sarı», «tombul», «pabuç», «iriyhan», «gök», Maraş'ın «sultani», Kütahya'nın «sarı bardakçı», «hakimane», Erzincan'ın «karadanaz», «incaz», Niğde'nin «şam», «kırmızı can», Malatya'nın «kara», «al», Gümüşhane'nin «erdevil», «kuş», «güz», «üzüm», Kırşehir'in «göz» erikleri en tanınmış çeşitlerdir. Ayrıca, çakal, küpe, sığırgözü, serfiçe, üryani, kayısı, japon, buhara (buna acem de derler) çeşitleri de vardır. Her eriğin özelliği, tadı ayrıdır. Meselâ, «can» eriği olmadan yenir. «Çakal» eriği ekşi, kekremsidir. «Mürdüm» mora çalan kırmızı renkte, ufak çekirdekli, tatlı, büyücek bir eriktir. «Kayısı» eriği kayısı gibi kokar. «Türbe» eriğinin ağacı ise kuru topraktan hoşlanır.

6 MİLYON ERİK AĞACI

Erik ağacı genel olarak nemli topraklarda yetişmez. Hastalanır. Yetişse bile, az meyva verir. Çok kuru (kumlu, kireçli) toprakları da sevmez. Sarılık hastalığına uğrar. Bağ bölgelerinde, killi topraklarda iyi erik ürünü alınır. Erik ağacı kışın donmaz. Budaması şöyle yapılır: Kuru dalları kesilerek, yanlara giden meyvalı dallar bırakılır. Ömrü 40-50 yıldır. Bir ağaç 30-40 kilo meyva verir. Türkiye'nin yıllık ürünü 55 bin tondur. Kastamonu'da 250 bin erik ağacı vardır. Bu ağaçların tümü «üryani» çeşididir. Yurdumuzda 6 milyonu aşkın erik ağacı olduğu tesbit edilmiştir. Çok bol olduğu için halkımız bu meyvaya pek değer vermez. Onu, öteki meyvaların yanına tadımlık olarak katar.

Erik «gülgiller» familyasının, «tekçekirdekliler» türüne bağlıdır. Ağacı 4-5 metredir. Yaprakları yürek biçiminde, tırtıl tırtıldır. Çiçekleri beyazdır. Meyvası, çeşidine göre, sulu, ekşi, tatlıdır. Serinletici, iç açıcı bir tadı, kokusu vardır. İnce derisinin üzerini «pruine» denilen mumlu bir sır kaplar. Çekirdekten üretilen bir meyvadır. Sürgünlerinden «daldırma» da yapılır... Yabani veya çakal eriği, şeftali veya badem fidanlarına aşılanırsa, iyi cins erik fidanı elde edilir...

Eriğin ilk defa Hazar Denizi ile Altay Dağları çevresinde yetiştirildiği anlaşılmıştır. M.Ö. 150 yılında İtalya'ya gelmiştir. Önasya eriklerinin Avrupa'ya götürülmesi Orta Çağa raslar. Haçlı Seferlerine katılan şövalyeler, askerler, ailelerine sepet sepet erik armağan etmişlerdir.

ERİĞİN FAYDALARI

Kalori yönünden zengin bir meyvadır. 100 gramında 70 kalori vardır. Vitamini, şekeri olgunlatığı zaman çoğalır. Ancak eriğin çoğu zararlıdır. Taze erik barsakları tahriş eder. Kompostosu ise faydalıdır. Yaşı ilerlemiş olanlar, çekirdeği çıkarılmış eriği aynı miktarda yoğurtla karıştırıp yerlerse, peklik çekmezler. Bu miktar günde 5-6 eriği aşmamalıdır. Erik, bünyesi ishale müsait olanlarla 7 yaşından küçük çocuklara yaramaz.

Erik kurusunun kalori değeri çoktur. 100 gramında 900 kalori bulunur. Besleyicidir. Vitamin yönünden zengindir. Peklik çekenlere sağlık verilir. Suda 1-2 saat bırakılmış erik kurusu yenirse, barsaklar temizlenir. Avrupa'da kompostosu yapılırken, içine başka meyvalar da karıştırılır. Ayrıca, olmamış erikleri tuza banıp yemek çok zararlıdır.

«Erik» kelimesinin Türkiye'ye nasıl girdiği tartışma konusudur. Dil araştırıcıların bir kısmı, diş kamaştırıcı anlamına gelen «örük» kelimesinden, geldiğini ileri sürerler. Bu kısmı da Anadolu'da ergin anlamına kullanılan «ıruk» kelimesinin değişik bir şekli olduğunu söyler. Eriğin tadı, özelliği her iki düşünceye de uyar.

ERİKLİ SOKAKLAR

Türkiye'de ilçe ve bucaklar «erik» li ad'a pek rağbet etmemiştir. Eriğe bu yönden de önem verilmemiştir. Oysa aynı familyaya bağlı meyvalardan kiraz, ayva, elma, armut, ilçe, bucak adı olarak coğrafya kitaplarına çok geçmiştir. Bu konuda, İstanbullular eriğin gönlünü hoş etmişler, Beyoğlu'ndaki bir sokağa «Erik», bir sokağa «Can-eriği», Galata'daki başka bir sokağa da eriğin en sevilen cinsi olan «Mürdüm» adını koymuşlardır. Söz açılmışken, şunu da belirtelim: İstanbul'un sokakları bir «meyvahoş» gibidir. Portakal'dan turunca, zerdaliden karpuza, armuttan ahlata, nardan çileğe kadar her türlü meyva sokaklara ad olmuştur.

Konservesi, reçeli, şerbeti, marmelâdı, pestili, likörü yapılır. Avrupa'da erikten alkol çıkarılır. Eriğin rakısı da, çok nefis olur. Yugoslavya'da «Sliboviç» denilen içki, erik rakısıdır. Bu arada, erik kurusu, bir ihraç malıdır. Kaliforniya'da özel erik kurutma alanları vardır. Erik kurutma işi ilk defa Kafkasya'da uygulanmıştır. Amerika halkının yılda 1 milyon dolârlık erik yediğini, Gallup Enstitüsü istatistikleri belirtir.

Renkli Geceler

YAZAN: VICTORIA CROSS — ÇEVİREN: HAMDİ VAROĞLU 15

ÇIKAN KISIMLARIN ÖZETİ:

Souzy'yi Sitka'da bırakıp Londradaki atelyesine dönen ressam Trevor, Phryné tablosuna modellik eden kuzini Viola'ya âşık olur. Genç kız da onu sevdiği için, Kent Bölgesinde iki oda kiralarlar. Baş başa mesut günler geçirdikten başka, Trevor, yakındaki ormanda Viola'nın yarı çıplak bir resmini yapar; «Ormanın Ruhu» ismini verir. Bundan sonra, Bay ve Bayan Lansdala adiyle bir sene gezip dolaşır, Londraya dönerler. Bu arada hem «Ormanın Ruhu», hem de «Phryné» tamamlanır, iyi paralarla satılır. Ayrıca, Viola bir operet besteler. Günün birinde Trevor, Veronica Bernandini adında 16 yaşlarında Romalı bir genç kızı model olarak tutar, bir «Baküs Kızı» tasvirine başlar. Veronica'nın teşvikiyle de onunla kaçamak sevişir. Viola durumdan şüphelenir, ressama karşı soğuk durur. Bu yüzden bir gün aralarında başlıyan münakaşa o kadar kızışır ki Trevor, Viola'nın kalbini kıracak sözler söyler. Viola da ona bir pusula bırakır, gider. Bu kâğıtta «Mademki serbes olmak istiyorsun, işte seni serbes bırakıyorum. Tabii ben de serbes olmak şartiyle...» demektedir. Trevor mektubu okuyunca şaşırır, hele göz yaşlariyle sırılsıklam olmuş mendilini bulunca, Viola'nın ne kadar üzüldüğünü anlıyarak beyninden vurulmuşa döner. Ne yapacağını düşünürken genç kadının geldiğini görür.

ELLERİNDEN tuttum, onu kendime çektim. Sevinçle geldi. Yüzümdeki dehşet dolu sual ifadesini görmüş olsa gerekti. Çünkü yüzüme şöyle bir baktıktan sonra:

— Sana kavuşmak ne saadet, Trevor, dedi.

Cevap vermedim. Istırap içinde geçen saatler beni tüketmişti. Hakikati onun ağzından işitmeği öyle şiddetle arzu ediyordum ki elim, ayağım kesiliyordu.

Viola çok yavaş sesle:

— Düşündüm, taşındım, elimden gelmedi, sevgilim, dedi. Kendi hesabıma, kendimi senden koparamadım. Onun için dönüp sana geldim.

Sesi çok uzaktan geliyor gibiydi. Ama her kelimeyi bütün vuzuhiyle işitiyordum. Onu kaybetmiş olmanın feci korkusundan kurtulmuştum. Duyduğum iç huzuru tarife sığar şey değildi. Bir iskemle çektim, yanına oturdum, kolumla omuzlarını kavradım:

— Söyle bana, benden ayrıldığından beri neler oldu?

Viola ağır ağır eldivenlerini çıkarıyordu. Elinde uzun zaman kaldığı için eldivenin güderisi, parmaklarında ve bileklerinde yer bırakmıştı. Eldivenlerini saatlerce elinden çıkarmadığı belli oluyordu. İçimi azar azar bir sükûnet ve sevinç dalgası kapladı. Viola:

— Dinle, diye başladı. Buradan çıkınca doğru Lawton'un evine gittim. Sokağa çıkmıştı. Şöminenin önündeki koltuklardan birine oturdum. Beklemeğe başladım. Uzun zaman ateşi seyrettim. Lawton'u unuttum, seni düşündüm. Tablolarını düşündüm, senin güzel sesini, mesut saatlerimizi düşündüm. Sonra, senin uğrunda bütün yaptıklarımı düşündüm. Sevdiğim ilk erkeğin sen olduğunu düşündüm, hâlâ senin olduğumu düşündüm. Bütün bunları harab etmenin, yıkıp geçmenin yazık, günah olduğunu düşündüm. Anlıyor musun? Senin için hazırlayıp yonttuğum güzel aşk mücevherini kendi elimle tepip geçmeğe muktedir olamıyacağımı anladım. Kendimi başka bir erkeğe teslim edemiyecektim. Önüne geçemiyeceğim bir kuvvet beni tutacaktı. Sen ne istersen yap, beni aldat veya aldatma. Ama ben, ancak sana sadık kalabilirim.

Viola başını geriye doğru devirerek bana baktı. O anda, güzelliğinin şahikasında idi. Son derece de rikkatli idi.

Ona doğru eğildim. O zamana kadar hiç öpmediğim şekilde öptüm. O an, ruhun kanadlanır gibi olduğu, göklere doğru havalanır gibi olduğu andı.

Sordum:

— Sonra bana gelmek için yola mı çıktın?

— Lawton'a karşı ve başka her şeye karşı, derece derece, bütün benliğimi bir dehşet kuşattı. O koltukta ne kadar zaman oturduğumu bilmiyordum. Saatime baktım, ikiye gelmişti. Dehşet içinde kaldım. İlk aklıma gelen şey bir an evvel kaçmak oldu. Tam ayağa kalkarken Lawton'un içeri girdiğini duydum. Yanımda bir paravana vardı. Onun arkasına saklanmak, Lawton odasına girdikten sonra oradan sessizce çıkıp gitmek mümkündü. Ama bir yabancının evinde saklanmak nefsime ağır geliyordu. Kımıldamadım. Lawton içeri girdi.

Viola sustu, yeniden korkunç bir şüphe sisi içine gömüldüm. Aralarında ne geçmişti acaba? Yeni bir zincire birkaç halka mı takılmıştı?

Ama Viola benimdi. Benim! Katiyen bırakmıyacaktım, hiçbir yere gidemiyecekti. Bu ilk hareketi bir daha tekrarlatmıyacaktım ona.

— O zaman ne yaptın? diye sordum.

Gırtlağım öyle kurumuştu ki ağzımdan çıkan kelimeler mırıltıdan ibaret kalıyordu. Viola devam etti:

— Tabiî, beni görünce şaşırdı. Bana doğru koştu. Telâşlı bir şeyler söylemeğe başladı. Ama, tabiî, ne söylediğini pek anlıyamıyordum. Sadece: «Siz içeri girdiğiniz zaman ben gidiyordum, dedim, fazla kalamam.» Niçin geldiğimi sordu. Daha başka bir sürü lâflar etti. Bu gibi hallerde bir erkek neler söylerse onları söyledi. Eğer bana gerçekten değer veriyorsa beni hemen gitmekte serbest bırakması icabettiğini anlattım. Fakat o, tersine, kapıya doğru gitti, anahtarı çevirdi, kapıyı kilitledi, anahtarı da cebine koydu.

Viola bir kere daha sustu. Başımı öteye çevirdim. Lawton'a karşı duyduğum öfke, kendisini bu duruma soktuğu için bizzat Viola'ya karşı hissettiğim tehevvür öyle şiddetliydi ki, gözlerimi görmemesini tercih ediyordum.

— Devam et, dedim, sen ne yaptın?

— Beni niçin kilit altına aldığını sordum. Orada bulunmamın sebebini anlatmadığım müddetçe dışarı çıkmama mâni olmak için kapıyı kilitlediği cevabını verdi. Kendisini beklediğim müddetçe fikir değiştirdiğimi söyledim.

— Bir kaç saat daha beklerseniz bir daha değiştirirsiniz, dedi. Sonra geldi, koltuğun dirseğine oturdu. Doğrusunu söyliyeyim, Trevor, adamın hiç kabahati yoktu. Çünkü oraya kendisine karşı bin bir türlü sevgi hisleriyle dolu olarak gittiğimi zannediyor, sonuna kadar rolünü oynamak, hiç değilse o da bana mukabelede bulunmak, beni o da özlüyormuş gibi gözükmek istiyordu. *(Devamı gelecek sayıda)*

1961'İN GÜZEL ÇOCUKLARI

G. Çağlayan - İstanbul

Beşaret Günal - Arhavi

Senay Saydam - İstanbul

G. Çağlayan - İstanbul

İ. H. Sunar - Ankara

Nilay Cingöz - Bodrum

Mehmet Karagöz-İstanbul

Tulumbacı Kardeşler

F. N. Göktürk - İstanbul

F. Atakkaan - Erzurum

Emin Pamucak - Kütahya

Can Özban - İstanbul

— Bu akşam havai fişekleri herkesten daha iyi seyredebileceğiz zannediyorum...

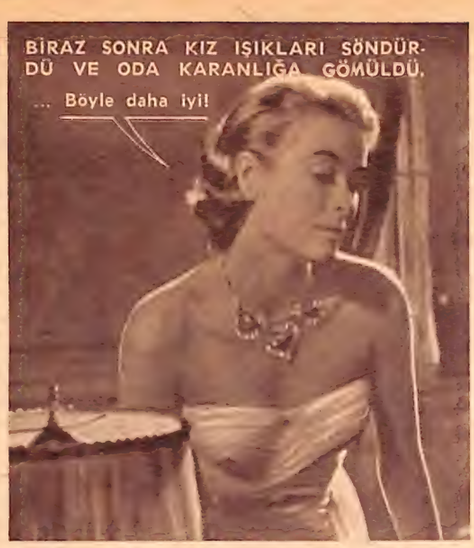
BİRAZ SONRA KIZ IŞIKLARI SÖNDÜRDÜ VE ODA KARANLIĞA GÖMÜLDÜ.
... Böyle daha iyi!

... Milyonlar kıymetinde mücevherin bulunduğu bir odada bulunup onlara el süremek sizi sıkmıyor mu?
— Hayır!

— Şimdi üzerinizde siyah elbiseleriniz, ayağınızda ince pabuçlarınız olduğu halde damda bulunsaydınız ve bu pencerenin de kapalı olduğunu bilseydiniz...

... Kısacası hayalleriniz suya düşseydi ne yapardınız?...
— Gidip yatacağım... Belki biraz uyurum...

— Canım, şimdi yatmayı bırakın da söyleyin: Avucunuzun içine gelmiş bu fırsata mukabil kimsenin yatmadığını görünce ne yapardınız?
— Bırakın bunları dedim... Yatacağım...

— İki adım ötedeki mücevherleri elinize almak için elması cama sürtmez misiniz?

— Mücevherler beni ancak politika veya yarış tazıları kadar ilgilendirir. Merakım daha fazla değildir.

— Johni Buraya gel!

... Şu kolyemi eline al ve açıkça söyle bakalım: O gördüğümüz villâyı soyup soğana çevirmeye niyetin var mı? Açık konuş ve hiçbir şeyi saklama...
— Bunları söylüyorsunuz ama, siz hiç akıl doktoruna kendinizi gösterdiniz mi?

— Canım birbirimizle alay etmiyelim... Yakında Sandorf'lar parti verecek... Şehrin bütün zenginleri orada olacak. Bu kıyafet balosuna seni de davet ettirmek istiyorum... İşi birlikte yaparız...
— Bu hususta sana verilecek cevabım yok...

— Kedi'nin ta kendisisin... Karanlıkta bile gözlerinin nereye baktığını gayet iyi biliyorum. Bu parlaklık senin görüp de dayanamadığın tek şey... Sakın bana deli deme... Ama hayatında böyle bir teklifle karşı karşıya kaldığını ummuyorum...
— Delisin, delisin sen...

— Bu seni memnun ediyorsa hayhay...

— Boynundaki kolyenin sahte olduğunu sen de biliyorsun...

GENÇ KADIN BİR AN SUSTU VE SONRA NEMLİ DUDAKLARINI UZATARAK MIRILDANDI:

— Kolye sahte olabilir ama, ben sahte değilim...

ROBIE AĞZINI GENÇ KADININ DUDAKLARINA YAKLAŞTIRDIĞI ZAMAN ONDAKİ HARARETİN HİÇ DE SAHTE OLMADIĞINI ANLADI.

ROBIE DAİREDEN AYRILDIĞI ZAMAN FRANCIE DİVANIN ÜZERİNDE UYUYAKALMIŞTI.

ROBIE ODADAN ÇIKTIKTAN SONRA AYNI OTELDE TUTTUĞU DAİRESİNE DÖNDÜ VE CEKETİNİ ÇIKARARAK BİR KOLTUĞUN ÜZERİNDE UYUMADAN SABAHLADI. SABAH ERKEN SAATTE FRANCIE GELDİ. SAÇI BAŞI BİRBİRİNE KARIŞMIŞTI. SESİNİN BÜTÜN KUVVETİYLE BAĞIRIP BOBIE'DEN ANNESİNİN MÜCEVHERLERİNİ İSTİYORDU.

— Annenizin mücevherlerine elimi bile sürmedim... Deli misiniz siz?

— Ben uyurken kaybolmuş...

— Gidip annenizi göreyim...

— Buradan bir yere gidemezsiniz... Mücevherler muhakkak bu odadadır.

ROBIE KIZI KENARA ÇEKTİ. BİRAZ SONRA ANNESİNİN ODASINDAYDI.

— Francie'yi gördünüz mü? Söyledi mi?

— Evet! Geldi, mücevherleri odamda aramak istedi! Ama yanlış bir yol takibettiğine eminim.

— Şeyet bir faydası olacaksa istediğinizi yapın ama, en hayırlısı polisi ve otel müdüriyetini durumdan haberdar etmek...

— Doğru ama, önce etrafa bir göz atayım...

— Bakın da görelim... Ama bulunmasa bile vız gelir... Senelerden beri o elmasları, incileri taşıya taşıya bıkmıştım... Başlangıçta hoşuma gitti ama, şimdi çalınmış olmasını bilmek daha çok eğlendiriyor beni... Yalnız Francie neden sizden şüphe etti?

— Ben bildiğiniz kimse değilim. Hakiki ismim John Robie! Birkaç yıl öncesine kadar tanınmış bir hırsızdım...

— Bu büyük bir sürpriz!

— Fakat bu işle hiç ilgim yok... Mücevherlerinizi nerede saklardınız?

— Şu kasanın içinde... Hepsini çalmışlar... Ama mademki Burns değilsiniz, bunlar sizi neden ilgilendiriyor? Belki bir şeyler yapmak istiyorsunuz herhalde ama, eski suçlarınız buna engel oluyor...

— Şu anda yalnız kanunu düşünüyorum...

(Devamı gelecek sayıda)

Hayat ın Hikâyesi

Teyze Hastalanınca

YAZAN: ANTHONY ABBOT — ÇEVİREN: ADNAN ERİM

MARJORIE, tatlı bakışlı, güzel bir kızdı. Küçüktü. 17 yaşındaydı. Fakat sevgilisi vardı: Beş parasız bir üniversite talebesi!

Marjorie'nin teyzesinden başka kimsesi yoktu. Teyze de, genç kızın her şeyi ile meşgul oluyordu. Evlenme çağının yaklaştığını düşünerek şimdiden bir milyoner damat aramaya başlamıştı. Bir gün ansızın, o beş parasız talebeyi duyunca bütün sinirleri ayağa kalktı:

— İmkânı yok! Ben seni o çocukla evlendirmem!... diye bağırdı.

Sonra bu işe tamamen mâni olmak için bir seyahat tertib etti.

Marjorie bu seyahate pek üzüldü. Çünkü genç talebeyi çok seviyordu.

Seyahat günü yaklaştı. Fakat teyze birdenbire sancılanıp hastaneye kaldırılmaz mı!... Marjorie o kadar sevindi ki! Seyahat bir müddet için geri kalmış demekti. Lâkin kurnaz teyze, genç kızı başı boş bırakır mı! Hastanede biraz tedavi olup gözünü açınca derhal avukatına haber gönderdi:

— Çabuk Marjorie'ye bir arkadaş bul. Benim yerime onunla seyahate çıksın!...

Arkadaş derhal bulundu: Bir rahibe, ertesi gün kalkacak vapurla bir aylık seyahate çıkıyordu... Marjorie bu rahibeyle gidebilirdi!...

Ertesi sabah, Marjorie, yaşlı gözlerle vapura bindi. Sevgilisi genç talebe onu uğurlamaya gelmişti. Son dakikalara kadar, vapurun güvertesinde el ele, göz göze konuştular. Nihayet vapurun düdüğü sert sert ötmeye başladı. Ziyaretçilerin dışarı çıkma zamanı gelmişti. Delikanlı, genç kızdan zorla ayrıldı. Marjorie, onu gözden kaybedinceye kadar mendil salladı.

Gemi açık denize açılınca genç kız, gözlerinin yaşını silerek kamarasına döndü. Rahibe Agatha çoktan yatağına girip yatmıştı! Vaktin erken olmasına rağmen Marjorie de yatağına girdi. Sağa, sola döne döne zorla uyudu.

Sabahleyin uyandığı zaman rahibenin odasında perdelerin henüz inik olduğunu gördü. Hayret etti: Kadının yüzünü daha görmemişti bile. Uykuyu ne çok seviyordu bu kadıncağız!...

Arkasına sabahlığını takarak tuvalete yürüdü. Fakat kapıyı açar açmaz bir çığlık kopardı. Rahibe Agatha, aynanın karşısına geçmiş, tıraş oluyordu!

Marjorie, hemen kapıya koşup dışarı fırlamak istedi. Lâkin demir gibi iki kol yerinden kıpırdamasına mâni oldu. Bağırmak istedi. Ağzına bir el kapandı. Kıvrandı, tepindi. Hiçbir şey yapamadı.

Rahibe Agatha kıyafetine bürünmüş adam onu sert bir hareketle iskemleye mıhladı:

— Sesini çıkarmazsan kılına zarar gelmez küçükhanım!... dedi. Bu şehirden kaçmak için başka çarem yoktu. Tesadüfen karşıma sen çıktın!

Sonra soğuk soğuk sırıttı:

— Aklına başka şeyler getirme güzel kız! Böyle şeylerle uğraşacak vaktim yok! Annenin evinde gibi emniyettesin! Korkma! Yalnız ağzından bir kelime kaçırırsan veya bu odadan dışarı çıkmaya bir defacık teşebbüs edersen beynini patlatırım! Hiç şakam yoktur, anladın mı!...

Pırıl pırıl parlıyan bir tabancayı çıkarıp kızın göğsüne dayadı:

— İlk ve son defa söylüyorum. Beynini darmadağın ederim!...

■

Karanlık kamaranın içinde günler çok fena geçiyordu. Vapur yolculuğu uzadıkça uzuyordu. Üstelik bir de sis bastırdı. Koca gemi olduğu yerde saymaya başladı. Marjorie sıkıntısından patlıyacak gibi oluyordu. Fakat patlasa da, çatlasa da buna tahammül edecekti. Hapishane kaçkını, eline bir kitap tıkıştırdı:

— Oku da sıkıntın geçsin!...

Okumak ne mümkün! Hafakanlar basıyordu!

Günler zorla geçti. Gidilecek liman yaklaştı. Bir sabah Marjorie, gözlerini açınca geminin doktoru ile beyazlar giyinmiş bir hastabakıcıyı yatağının başında buldu:

— Ne oldu bana, neredeyim?... diye kekeledi.

— Bir şey yok kızım, korkma!... dediler. Adam kaçarken çayına uyku ilâcı doldurmuş. Sana da şu mektubu bırakmış.

Marjorie, mektubu açıp okudu:

«Böyle hareket ettiğim için kusura bakma küçükhanım! Sana zarar vermeden ve seni müşkül vaziyette bırakmadan bundan başka şekilde vapurdan çıkamazdım, değil mi?... Teşekkür ederim. Hoşça kal!...»

Vapurdan iner inmez genç kızın ilk işi ne oldu dersiniz?... İkinci bir vapura binip beş parasız sevgilisine koşmak!

T.B.B. — 423 - 71

Reklâm Moranı A - 347

Çocuğa Kitabın da en iyisi

HALİME

Kemalist devrimleri içinde bir köylü kızın heyecanlı hayatını bir Alman kadın yazarı anlatıyor. Merakla, zevkle okunacak bir roman.

GÖKTEN ÜÇ ELMA DÜŞTÜ

Masal babası Eflâtun Cem Güney'in yazdığı bu toprağın en güzel masalları bir arada.

DEDE KORKUT MASALLARI

Yine Eflâtun Cem Güney'in yazdığı cetlerimizin dillere destan olan bu masalları Milletlerarası Andersen mükâfatı şeref listesine kabul edilmiştir.

DÜNYANIN DÖRT BUCAĞINDAN DOSTLAR

Bir hayvanat bahçesinde hayvanlar arasında geçen ve bütün dünya dillerine çevrilen heyecanlı bir roman.

ALLAH RAHATLIK VERSİN

Dünya çocuklarına söylenen en güzel uyku masallarından seçmeler.

WILHELM TEL

Bir kahraman çocuğun canlı, hareketli romanı.

Bütün bu kitaplar bez ciltli, iyi kâğıtlı, resimli, renkli kapaklıdır.

Her cildin fiatı 10 liradır.

Sipariş yeri:
Divanyolu, Doğan Kardeş Yayınevi. P.K. 1146 - İstanbul

Doğan Kardeş Yayınları

Çocuk yayınlarının En iyilerindendir

YILDIZINIZ DİYOR Kİ

20 temmuzdan 26 temmuza kadar: Doğduğunuz burcu bularak kendi falınızı okuyabilirsiniz.

KOÇ BURCU
21 MART - 20 NİSAN

Birkaç güne kadar önünüze fevkalâde bir fırsat çıkacak. Sizin için maddi bolluk sağlıyacak bir fırsat. Hem bundan istifade etmeniz için zekânızı kullanmağa dahi hacet kalmıyacak.

BOĞA BURCU
21 NİSAN - 21 MAYIS

Başarısızlığınızın sebebi bir nevi aşağılık duygusu. Satürn gezegeninin zararlı tesirleri bu duygunun sizde devamlı kalmasına sebeb oluyor. Ama yakında yıldızınız sizi ondan kurtaracak.

İKİZLER BURCU
22 MAYIS - 20 HAZİRAN

Size önemli bir iş verilmek üzere. Çok çalışmanız lâzım. Bu işi yapacak kudrettesiniz, ama ihmalciliğiniz ve tembeliiğiniz engel olmasa... Kendinizi toplayın, harekete geçin, iş çok yararınızadır.

YENGEÇ BURCU
21 HAZİRAN - 22 TEMMUZ

İş hayatınızda fikirleriniz çok dağınık. Lüzumsuz konularla gerektiğinden fazla ilgileniyorsunuz. Yalnız işinize yarıyacak şeylerle uğraşmaya çalışınız, yoksa kendinizi yıpratacaksınız.

ASLAN BURCU
23 TEMMUZ - 22 AĞUSTOS

Hayırlı bir haber aldınız veya almak üzeresiniz. Bütün aileniz için hem maddi, hem mânevi büyük bir bolluk ve huzura kavuşacaksınız. Bahtınız açık, yıdızınız bütün güciyle sizi destekliyor.

BAŞAK BURCU
23 AĞUSTOS - 22 EYLÛL

Bu hafta münakaşa ve kavgalara karışmayın. İddiasız, ihtirassız bir hayat yaşamanız gerek. Fazla müdahale ve lüzumsuz atılganlık talihinizi baltalıyabilir. Elinizden geldiği kadar sakin olun.

TERAZİ BURCU
23 EYLÛL - 22 EKİM

Sizi çok seven bir insan var. Sevgisinin derecesini takdir edemiyorsunuz. O size çok düşkün, sizin için pek çok fedakârlıklara katlanacak. Bunu görecek, onun kıymetini anlıyacaksınız.

AKREP BURCU
23 EKİM - 21 KASIM

Uzun zamandır sizi tesiri altında tutan Merkür gezegeninin hayatınızdaki rolü biraz azalmış. Bunun neticesi bir isteksizlik ve kararsızlık içindesiniz. Neptün size yeniden enerji aşılıyacak.

YAY BURCU
22 KASIM - 20 ARALIK

Tashih etmek istediğiniz birçok hatalı hareketleriniz, fena huylarınız var. Bunların zararını siz de görüyor ve anlıyorsunuz ama, bir türlü düzeltemiyorsunuz. Biraz gayret edin, iyi olur.

OĞLAK BURCU
21 ARALIK - 19 OCAK

Kendinizi fazla yormayın. Biraz istirahat edin. Yıldızınız size uzun bir ömür, mesut bir hayat vadediyor. Ama bu hayatı sağlık içinde, üzüntüsüz geçirmek için, kendinize bakmalısınız.

KOVA BURCU
20 OCAK - 18 ŞUBAT

Şanslı insansınız. Çünkü mânevi değerleriniz fazla. Bir kusurunuz var: Maddeye fazla kıymet veriyorsunuz. Herşeyin para ile hallolmıyacağına inanmalısınız. Biraz tatlı söz, güler yüz lâzım.

BALIK BURCU
19 ŞUBAT - 20 MART

Koç Burcuna bağlı bir dostunuz varsa, onunla müşterek işlere girişmeğe çalışın. Bu yakınlarda şansınız bu burcunki ile birleştirilebilirse, çok şeyler beklenir. Sıhhatiniz de düzelecek.

OKUYUCU MEKTUPLARI

Kütahyadan Bay Ahmet Ertunç'a:

1959 yılında çıkan 29. sayıda Gelibolu yarımadasının küçük bir haritası vardır. 1961 yılına ait Hayat mecmuasının Birinci cilt kapakları hazırlanmış, satışa çıkarılmıştır.

■

Karacabeyden Bay Sadık Kepsut'a:

17 yaşında 1.70 boy ve 95 kilo hakikaten fazladır. İri yarı bir erkek olacağınız anlaşılıyor. Yaradılışınız böyledir. Daha fazla kilo almamanın çaresini bir hekimden sorunuz:

■

Adanadan Bay Mustafa Atasoy'a:

Atasoy, ataların soyundan gelme demektir. «Mustafa» temiz, sâf anlamına gelir. 1 şubat 1939, çarşamba gününe raslamıştır.

■

Trabzondan Bay Saylâm ve Tamzarah'ya:

Çocuklarınızın resimleri geldi. Sırası gelince basılacaktır.

■

Sungurludan Bay İsmet Şentürk'e:

Ansiklopedide sırası gelince Denizli hakkında tarihî ve coğrafi malûmat bulacaksınız. Bu malûmatı şimdilik lise kitaplarında da arıyabilirsiniz. Biz ücretle hizmet etmiyoruz. Okuyucularımıza her bakımdan yararlı olmak isteriz.

TUZLA İSKELESİ — Tuzlalılar köylerini güzelleştirmek için canla başla çalışıyorlar. Geçen yıl bir rıhtım inşa etmişlerdi. Bu yıl da, rıhtımın yanına bir araba vapuru iskelesi yapıyorlar. İskelenin temeli geçenlerde Tuzla Belediye Başkanı Yb. Refik Soykut tarafından atıldı. Yalovadan kalkan araba vapurları, iskele bitince, Tuzla'ya yanaşacak. Tuzlalıları, çok sevdikleri Belediye Başkanları ile, iskele inşaatında çalışırken görüyorsunuz.

İstanbuldan Bayan T. Çağlar'a:

1932 yılında Şeker Bayramı 9 şubata raslamıştır.

■

Sarıyerden Bayan Tülin Kök'e:

Her yıl ilk cemre 20 şubatta düşer. 1915 senesinin 20 şubatı cumartesi gününe raslamıştır.

■

Erzurumdan Bay Ömer Aydın'a:

Bilmeceniz güzel, fakat baş tarafındaki birleşik kelime reklâm mahiyetinde olduğu için neşredemedik.

Uşaktan Bay Orhan Şendoğan'a:

Ses mecmuasının intişarı bazı teknik sebeplerle daha ileri bir tarihe bırakılmıştır.

■

Çorludan N. U'ya:

Bazı bünyeler geç teşekkül eder, merak etmeyiniz. Bir hekime de danışabilirsiniz.

■

Kadıköyden Lüsi Bozduryan'a:

Çocuk müsabakasına gönderdiğiniz resim geldi. Sırası gelince basılacaktır. Sabırlı olmanızı rica ederiz.

■

İnegölden F. Ş. ye:

Karınızın kardeşinden durumunu açıklamasını isteyiniz. Belki eniştesi olduğunuz için samimiyetinden böyle hareket ediyor. Mümkünse kapalı bir şekilde eşinize anlatınız.

■

Nazilliden Bay Adnan Baylan'a:

Çizgileri ve lejantları çok kuvvetli ve yakın benzeri olmıyan karikatürleri neşrediyoruz. En iyi karikatürlerinizden bir kaç tane gönderiniz. Fikrimizi bildiririz.

■

Edirneden Bay H. T. ye:

Bize itimad ederek mektup yazan okuyucularımızın adreslerini vermemiz mümkün değildir. Esasen cevapları yazılır yazılmaz mektupları imha edilmektedir.

YENİ ÇIKAN KİTAPLAR

LE CİD: Corneille'in beş perdelik manzum trajedisi. Çeviren: Nedim Mazhar Yüzak. İstanbul İktisadi ve Ticari İlimler Akademisi Talebe Neşriyat ve Yardım Bürosu. 112 sayfa, 3 lira.

SÜRME: Şiirler. Yazan: Sevim Tümtürk. Amerikan Neşriyat Bürasu. Ankara. 64 sayfa, 3,5 lira.

DAĞ YOLUNDA: Oyun. Anton Çehofdan çeviren Ülkü Tamer. (d) Yayınları. 40 sayfa. 1 lira.

BİLDİRİ: Şiirler. Şeref Turhan. Şeref Basımevi Yayınları. Maraş. 68 sayfa, 100 krş.

27 Mayıstan İkinci Cumhuriyete. Günün bazı meseleleri üzerine düşünceler. Yazan: İsmet Giritli. Türkiye Milli Gençlik Teşkilâtı Yayınları. 112 sayfa, 5 lira.

BİLMECE

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	G	Ü	N	E	Y	A	N	A	D	O	L	U	B	Ö	L	G	E	S	İ	
2	E	M	A	N	E	T	■	L	A	N	E	■	O	■	İ	■	S	İ	M	A
3	L	İ	M	A	N	■	P	A	N	A	M	E	R	İ	K	A	N	■	A	
4	İ	T	■	L	İ	H	A	C	A	R	A	K	■	L	■	L	E	T	■	
5	B	■	M	A	C	E	R	A	■	A	N	İ	B	A	L	■	K	A	L	E
6	O	V	A	■	E	D	A	■	A	N	■	M	A	H	A	L	■	L	A	V
7	L	A	L	E	■	İ	L	İ	K	■	■	■	L	İ	■	A	M	E	L	E
8	U	R	■	P	İ	Y	A	Z	■	S	İ	R	A	Y	E	T	E	D	E	N
9	■	İ	R	İ	■	E	M	İ	N	E	■	A	T	A	■	İ	M	E	C	E
10	İ	L	E	R	İ	■	A	N	A	L	İ	Z	■	T	İ	F	O	■	İ	K

GEÇEN HAFTAKİ BİLMECENİN ÇÖZÜMÜ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20
1	S	A	R	A	Y	I	C	I	■	A	M	E	L	E	L	E	R	■	Y	A
2	E	M	İ	N	Ö	N	Ü	■	E	D	E	B	İ	Y	A	T	■	N	A	L
3	P	A	Z	A	R	■	R	İ	V	A	Y	E	T	■	H	İ	T	A	G	E
4	E	L	■	Y	Ü	R	Ü	M	E	K	■	L	A	H	İ	K	A	■	A	T
5	T	A	R	A	K	■	K	A	T	■	S	İ	T	E	M	E	D	E	N	■
6	■	R	U	S	■	M	E	N	■	K	A	K	■	M	■	T	A	H	İ	N
7	P	■	M	A	C	A	R	■	M	A	H	■	D	E	V	■	L	İ	■	A
8	E	P	E	■	A	L	A	K	A	D	A	R	■	D	E	V	A	L	A	R
9	K	A	L	E	M	A	S	I	S	I	■	A	B	A	D	A	N	■	S	İ
10	İ	S	T	İ	K	■	S	A	N	A	Y	İ	■	N	A	N	■	Ş	A	N

SOLDAN SAĞA: 1: Vatanımızın cenup tarafı (üç kelime). 2: Bir yere muvakkaten ve saklanması için bırakılan şey — Yuva — Çehre. 3: Gemilerin barınarak yük alıp verdikleri yer — Amerikalıların uçak şirketi. 4: Köpek — Tersi okuyup yazması ve bilgisi hiç olmıyan — Tersi madenî iplik. 5: Serüven — Kartacalı meşhur kumandan — Şehirlerin müdafaası için yapılan eski hisar. 6: Çok geniş düzlük saha — Yapmacıklı tavır ve hareket — Lâhza — Yer — Tersi yanardağının püskürttüğü. 7: Bir cins çiçek — Kemiğin içindeki — Sıfat takısı — İşçi. 8: Şiş — Fasulye salatası — Bulaşan. 9: Büyük — Bir kadın ismi — Cetlerin ceddi — İşbirliğinin Türkçesi. 10: Askere hücum için verilen komuta — Tahlil — Yazın çok görülen bulaşık hastalıklardan — Tersi bağlantı takısı.

YUKARIDAN AŞAĞIYA: 1: Çanakkalenin karşısındaki yarımadanın adı. 2: Umut — Büyük saç kablardan. 3: İsim — Canın yongası — Bir nota. 4: Ekstra ekstra — Yunanistanda bir bölge. 5: Bir sigara ismi. 6: Binek hayvanı — Armağan. 7: Parça parça etme. 8: Karışık renkli — Müsaade. 9: İneğin büyükçe yavrusu — Beyaz — Olumsuzluk takısı. 10: Tamir eden — Yağmur deresi. 11: Kadın ismi — Bir nota. 12: Yılın onuncu ayı — Tersi kumar aleti. 13: Niğdenin ilçelerinden — İstanbul Halicinde bir semt. 14: Fakültelerden biri. 15: Tersi sabun yerine kullanılan toprak — Bir nota. 16: Kırmızı — Güzel. 17: Elâstiki (Türkçe) — Mehmedin değişik söylenişi. 18: Tersi duman kiri — Tersi aletle beraber söylenir. 19: Dolayısiyle anlatma — Bir cins çiçek satan. 20: Göreneğin arkadaşı.

KARİKATÜR

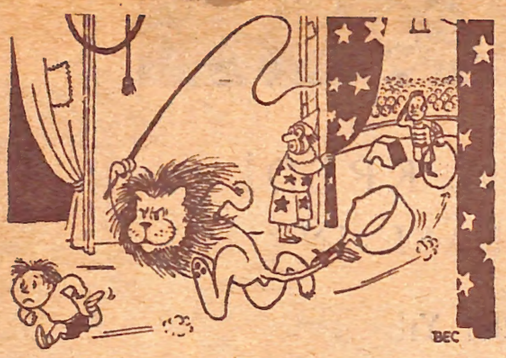

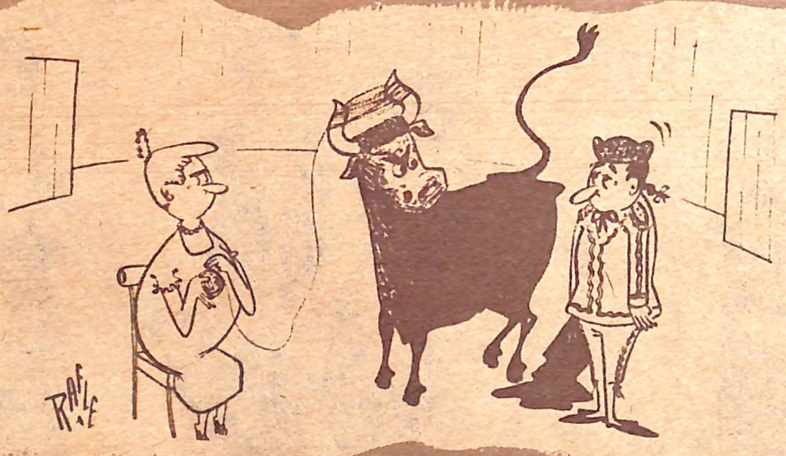

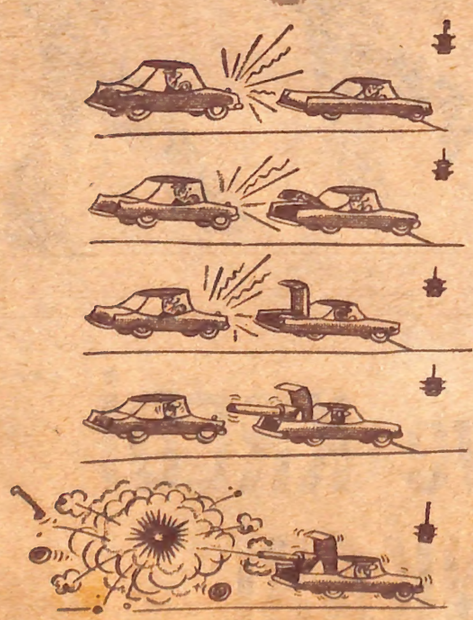

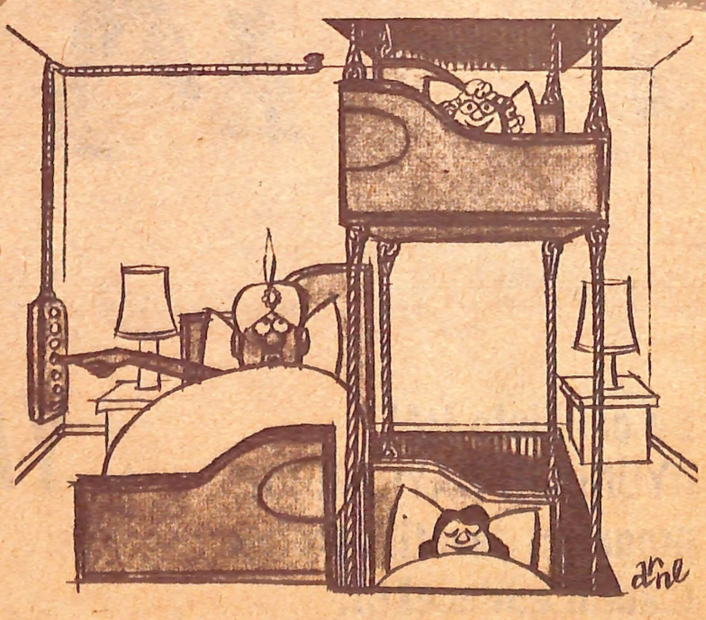

YAPI ve KREDİ
BANKASININ

1961 Yılı

İKİNCİ İKRAMİYE
ÇEKİLİŞİ

23 Temmuz Pazar akşamı

AÇIK HAVA
TİYATROSUNDA
yapılacaktır

Bu çekilişte HALK OYUNLARI BAYRAMININ programı davetlilerimize takdim edilecektir.

YAPI ve KREDİ BANKASI

T.B.B. — 515 - 82